કરકકાવ્ય.

ભાગ પહેલો.

સંગ્રહ કરી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

હરીલાલ હરદેવલાલ મુનશી.

ડુમસ.

પ્રથમ આવૃત્તિ—પ્રત ૧૦૦૦.

એજન્ટ—

મેસર્સ કરસનદાસ નારણદાસ એન્ડ સન્સ.

[illegible] સુરત.

સન ૧૯૩૦.

સુરત—[illegible] 'સંદેશ' પ્રી. પ્રેસમાં
નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે [illegible].

કિંમત ૦-૨-૦.

કરકકાવ્ય.

ભાગ પહેલો.

સંગ્રહ કરી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

હરીલાલ હરદેવલાલ મુનશી.
ડુમસ.

પ્રથમ આવૃત્તિ—પ્રત ૧૦૦૦.

એજન્ટ—
મે. કરસનદાસ નારણદાસ એન્ડ સન્સ
નાણાવટ, સુરત.

સન ૧૯૩૭.

સુરત-ચૌટાના પૂલ ઉપર ટાંકી મજીક 'શંકર' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપ્યું.

કિમ્મત ૦-૨-૬.

"કરક"નું ઓળખાણ.

આ કાવ્યોના બનાવનાર હરકીસનદાસ શિવલાલ ભગત નામે હતા. તેઓ સુરતના વતની હતા. તેમનું ઘર બેગમપુરામાં દાણાની પીઠમાં છે. તેઓ નાતે ક્ષત્રી હતા. ધંધો રેશમી કાપડ વણવા તથા વેચવાનો કરતા. તેમણે, રંગુન જઇને, ત્યાં સુરતના રેશમી કાપડની પહેલી દુકાન ખોલી હતી. એમ સુરતના રેશમી કાપડના વણનારાના તથા રેશમના વેચનારાના તથા રેશમના દલ્લાલોના માલનો ઉપાડ વધારીને, તેમને જાહોજલાલીમાં મૂકી આપનાર તેઓ હતા. એ પ્રમાણે પોતાની ક્ષત્રીની આખી નાતને તારવાનું મહાન કાર્ય તેમણે એકલાએ બજાવી બતાવ્યું હતું. તેઓ ચાલુ વ્યવહારમાં પ્રમાણિક સજ્જન ને ઉદાર હતા. તેઓ, જંગી વેપાર કરીને, સારા પૈસા કમાયા હતા, છતાં તેમની વૃત્તિ હમેશાં અસંગ હતી, ને તેમનું જીવન એક મહાપુરૂષના જેવું હતું. તેમણે સુરતમાં અશ્વનીકુમારની બેઠકના દરવાજાની સામે એક નાનું ભકતેશ્વર મહાદેવના નામનું મંદિર બંધાવ્યુંછે.

તેમને નાનપણથી, કવિતાનો શોખ, ને ભજન પર પ્રેમ, હતા. પોતાના નામનો પ્રથમ અક્ષર કરક રાશી પર હતો, તેને અનુસરીને, તેઓ કવિતામાં પોનાનું "કરક" ઉપનામ મૂકતા. તે ઉપરથી તેમના કાવ્યોના સંગ્રહના આ પુસ્તકનું નામ "કરકકાવ્ય" રાખ્યુંછે. તેમણે એક હજાર ઉપરાંત ભજન બનાવ્યાંછે, ને તે ઉત્તમ પ્રકારનાં ભક્તિ વૈરાગ્ય જ્ઞાન ને કાવ્યશક્તિથી ભરપૂર છે. તેમાંનો જુજ ભાગ મારા હાથમાં આવવાથી મેં આ તેનો પહેલો ભાગ છપાવ્યો છે. તેમના લાગતાવળગતા જે સદ્ગ્રહસ્થો પાસે તેમની બીજી કવિતાઓ હોય, તેઓ આ કરકકાવ્યના પુસ્તકના એક પછી એક ભાગો છપાવે, એવી મારી તેમને વિનતિ છે.

તેઓ બ્રહ્મદેશમાં, આશરે સીતેર વર્ષની ઉમ્મરે, સ્વર્ગવાસી થયા હતા. તેમ થયાને આશરે પચીશ વર્ષ થઈ ગયાંછે. તેમને પોતાના વતન સુરતને વાસ્તે, ને સુરતના રહીશોને વાસ્તે, કેટલો ચાહ હતો, તે તેમની ૯૨મે પાને આપેલી, "તેરી તો સંગતમેં અયે તૃષ્ણા," ને ૯૬મે પાને આપેલી "ગઈ સુરત સોનેકી મુરત હાથસે છટકી," એ કવિતાઓ વાંચવાથી સમજી શકાય, એમ છે. આશા છે, કે સુરતના સત્સંગી રહીશો, આ પુસ્તકને આશ્રય આપીને, તેમના ચાહનો સારો જવાબ આપશે.

સંગ્રહ કર્તા.

રામચરિત્ર.

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

માત કૌશલ્યા ચલન શિખાવત, રૂમઝુમ બાજત પેજનીયાં રે. મા૦
બાલ ખ્યાલ બહુ ખેલ કરે નિત, પૂરણ બ્રહ્મ અજન્ય જનીયા રે;
સુંદર રૂપ સુરત શશીવદની, નામ રામ દશરથ તનીઆ રે; મા૦
મોહન અંગ સંગ ચહુ ભૈયા, લટક મટક ગત ચાલનીયા રે;
ક્ષણ રોવત ક્ષણ હસત રામજી, દેવ બધાવત ફુલનીયાં રે; મા૦
લેત ઉઠાયે પડત ફિર ગિરગિર, મુનીમનમોહન લાલનીયાં રે;
રાજમહલઆંગનમેં ફિરત નિત, દર્શ કરત પૂરજન ધનીયાં રે; મા૦
સયાન સરસ શીશુરૂપ દર્શ છબી, કોટી ભાનુ જેસે કામનીયાં રે;
જય જય કરક કરત સુન મુની ગણ, દુંદુભી બાજત બાજનીયાં રે; મા૦

રાહ ઉપરની.

પૂરણબ્રહ્મ રામ અવિલોકન, કાગ ભુસંડી આયોહે. પૂ૦
રાજા દશરથકે રાજભુવનમેં, રામચંદ્ર ભલકાયાહે;
કરત કલૌઆ રામ વિલોકે, ચંચ ભુસંડી લગાયોહે; પૂ૦
શ્રીપતિ કર લંબો તબ કીનો, ભાગત મુની ડર પાયોહે;
જાંહાં જાંહાં ગયે તાંહાં મુની દેખે, યહ કર રામ ચલાયોહે; પૂ૦
અબ મેં શરણ જાઉં રઘુનંદન, જીને યહ ખેલ બતાયોહે;
રઘુવરચરણકમલ ફિર આયો, કરક અભયપદ પાયોહે; પૂ૦

રાહ ઉપરની.

સુજશ સદા જગપ્રગટ રહે મુનીનાથ કહે દશરથરાજાસે. સુ૦
યજ્ઞ વિધ્વંસ કરત નિત નિશિચર, વેદધુની શુભ મારગ છાંડે;
ગૌબ્રાહ્મણપ્રતિપાલ તું રાજા, રામચંદ્ર મમ સંગ પઠા દેઃ સુ૦
સુની મુનીવચન વિકલ ભયો રાજા, બાલક રામ સુકોમલ ગાતા;
કાહા કરૂં કૈસે સમુજાઉં, પૂરણ ક્રોધ કરહી મુનીનાથાઃ સુ૦
અતિ ભયભીત નીતિ નહીં છાંડી, મુની સંગ બાલ દીયે દોઉ કરસે;
રાજભુવન તજી રામ લક્ષ્મણ દોઉ, ધનુષ્યબાણ લીયે ચાલત ઘરસેઃ સુ૦
નિશિચર મારી યજ્ઞજય કીનો, મુનીમન મુદિત ભયો આનંદા;
કરક ભજો વહ રઘુકુલનાયક, કોટીક પાપ કટે જમફંદાઃ સુ૦

રાહ ઉપરની.

મુની યહ આશ્રમ કવન રૂષીકો, મોહે કહો તાપસ હરખ્યાની. મુ૦
મહાપુરૂષ તપસી કોઈ નદિસે, અતિ રમણીય શિલા મન માની;
કવન નામ મુની મોહે સુનાવો, નિઃસંશય નિર્ભયપદ બાની; મુ૦
કહત મુની સુનીએ રઘુનાયક, યહ આશ્રમ ગૌતમ મુની જ્ઞાની;
તત્વ વિચાર પ્રવીણ પરમ યહ, મહામતિ જગ પ્રગટ બખાની; મુ૦
રૂષીપત્નિ તીહે નાર અહલ્યા, રૂપ સુશીલ સકલ ગુણ ખાની;
સુરપતિ તાહી દેખ લુભાયો, સાહાય શશી કરી મતિ બહુ રાની; મુ૦
મુની ગૌતમ ગંગાગવને તબ, નારત અહલ્યા છલત ગુમાની;
ગંગ કહે ગૌતમ ઘર દેખો, કપટ ભયો તવ નાર ઠગાની; મુ૦
ગૌતમ શ્રાપ દીયો સુરપતિકું, સહસ્ર છીદ્ર તેરે તન જાની;
ચંદ્ર તોહે ક્ષય રોગ દીયો મેં, અહલ્યા શિલા જડબુદ્ધિ હાની; મુ૦
વહ અહલ્યા યહ શિલા દિસે, ચહત રામચરનન ભવહાની;
કરક ચરણ પરસત રઘુનાયક, દીવ્ય રૂપ વૈકુંઠ પઠાની; મુ૦

ગો ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

નૈયા તું કાહે ન લાયો, ખેવૈયા. નૈ૦

કવન મૂલકી નૈયા તેરી, જા પર મોહ લગાયો; ખે૦
હમરી નૈયા નાથ પૂરૈયા, પૂર્વા લોગ બસાયો; ખે૦
કુટુંબ હમારો યેહી કૃપાલુ, તા હીત મોહ લગાયો; ખે૦
નાથ તિહારે ચરણકમલદલ, મેરો મન ડહકાયો; ખે૦
ગૌતમમુનીઆશ્રમ એક શિલા, નાહી તુમ ગગન પઠાયો; ખે૦
તેહી કારણ ડર મોહે લગતહે, નૈયા રહું બિલગાયો; ખે૦
પાય પખાલી પ્રભુજી પધારો, યહી બિધિ કરક સુનાંયો; ખે૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

આજ સખી મુનીરાજ સંગ દોઉ, બાલ કાંહાંકે રાજનીયાં રે. આ૦
સુંદર શ્યામ મનોહર મૂરત, હસત પરત મુખ ખંજનીયાં રે;
નટવર રૂપ સ્વરૂપ ભૂપ સમજાઓ જાય કોઈ સાજનીયાં રે; આ૦
ભ્રકુટી ભાલ તિલક શિર ઉપર, કીટ મુકુટ કર ભાથનીયાં રે;
પીત પટ પાગ જડીત જર જામા, અધર મધુર મુસકાનનીયાં રે; આ૦
કવનકે નાથ કવન પિતુમાતા, કવન દેશમેં ઉત્પનિયાં રે;
દશરથ તાત અજોદ્ધા નગરી, કૌશલ્યા કર પાલનીયાં રે; આ૦
સુરકે સેવક અસુર વિદારણ, રઘુકુલનાયક દોઉ જનીયાં રે;
કહત કરક તવ પાવ ચરણ યહી, લીખીહે વિધિ ભલી ભાલનીયાં રે; આ૦

રાહ ઉપરની.

આયે રામ દશરથકે લાલ મુની સંગ સુશીલ સ્વભાવ ભરેહે. આ૦
અતિ આનંદ વિદેહ નગરમેં, ફિરત રામ તાંહાં લોગ ખડેહે;
સુર બ્રહ્મા જાકે. ભેદ ન જાને, મુની ગણ તાકો ધ્યાન ધરેહે: આ૦

ભ્રકુટી ભાલ તિલક અતિ સુંદર, કમલ નયન કરૂણાસે ભરેહે;
ગૌર શ્યામજી હે રામ લક્ષ્મણ દોઉ, કોમલ ગાત્ર કટાક્ષ ધરેહેઃ આ૦
નિરખત નગર જનકરાજાકો, દર્શ પરસ દુઃખદ્વંદ હરેહે;
મુની આગે પીછે દો ભાઈ, ધનુષ્યજાગમેં જાય ખડેહેઃ આ૦
તોડી પિનાક કીયે સત ખંડન, ભૂપ સકલકે માન હરેહે;
કરક સીયા વરમાલ હી દેતે, હરખત દેવ વિમાન ચડેહેઃ આ૦

તેરી તો ઉલફતમેં હુવા બદનામ—રાહ.

જનકપૂર આયે આજ મુનીરાજ,
સંગ લીયે રામચંદ્ર મહારાજ. જ૦

જનકઘર યજ્ઞ કીયો જારી,
બુલાયે ભૂપ તિલકધારી;
બેઠે જાંહાં મુનીમંડલ ભારી,
જો જાનત વેદમંત્ર ચારી;
દેશ દેશકે ભૂપતિ, બાલક વૃદ્ધ જવાન;
લંકપતિ આદિ સબ આયે, મહાશૂરા બલવાન;
માન મદ ભરે ધરે સબ સાજ; સં૦

મુનીન વિશ્વામિત્ર આયે,
લાલ દો દશરથકે લાયે;
જનક નિરખ મન મુસકાયે,
માનું વૈકુંઠપતિ આયે;
કીટ મુકુટ કછની કછી, ભૂજદંડ દો વિશાલ;
રાજીવ નયન કમલદલ જેસે, રાજકુંવર યહ લાલ;
ખ્યાલ ક્યા કરૂં યહ પનકી લાજ; સં૦

છબી નિરખત પુર નરનારી,
સીઆ મન હરખ ભયો ભારી;
મનાવું ગૌરી ત્રિપુરારિ,
પિતા પન કરકે ઞાર ડારી;
કેસરીકટિ ગતિ ગહનસે, અંગ સુકોમલ ગાત;
કઠીન પિનાક કઠોર શંભુકો, ઉઠહીકિ નાહીં ઉઠાત;
નાથ પરમેશ્વર રાખહી લાજ; સં૦
ભૂપ ગણુ હાર ગયે બલસે,
ઉઠત નહીં ધનુષ્ય ભૂતલસે;
દશાનન આયો છલબલસે,
સહસ્ર દશ ભૂપ મિલે જલસે;
મુનીવર આશીષ પાયકે, રામચંદ્ર મહારાજ;
બાહે પાઉસેં ધનુષ્ય ઉઠાયો, કડકડ ભયો અવાજ;
રાજ સબ પ્રગટ યહાં રહે લાજ; સં૦
સીઆ વરમાલ તબે લાઈ,
ગલે રઘુનાથકે પહરાઈ;
સખીન સબ મિલ મંગલ ગાઈ,
સુજશ આનંદ રહો છાઈ;
રામસીતાકી જોડી બનકે, જગત રહી શોભાય;
જનક હરખકી રેલમેં ભીને, કરક નમી ગુણ ગાય;
પાય ભવસાગર તીર જહાજ; સં૦

ઉઠ પ્રભાત સમર લે તું શ્રી ગણેશ દેવા—રાહ.

આયે ઘર રામચંદ્ર જાનકી વિવાયે,
જય જય સુર કરત સકલ દુંદુભી બજાયે. આ૦

દશરથ ભુપાલલાલ, મોતનકી ધરત માલ,
ગજગતિ સી ચાલ ચાલ, અવધ સુહાયે; આ૦
કેસરકો તિલક ભાલ, રૂપ છબી અતિ રસાલ,
લોચન વિશાલ લાલ, મુકુટ મણી ઠાયે; આ૦
વસંતી લીયે દુશાલ, જરકશી પોશાક લાલ,
ગજમોતનસે ભરકે થાલ, કૌશલ્યા બધાયે; આ૦
અવધનરેશદેશ, આનંદ કીયો પ્રવેશ,
કાહુકે ન મનમેં ક્લેશ, કર્ક સુખ પાયે; આ૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

અચલ રાજ દશરથ રાજાકો, અનુપમ નગર અજોદ્ધા તાકો;
સુરનર મુની સબ કરત બડાઈ, સૂરજવંશ સુજાનહુ વ્હાંકો. અ૦
પુત્ર ચાર દશરથરાજાકે, મહાન હૈ ગતિ મતિ બલ વાકો;
રામ લક્ષ્મણુ ભરત શત્રુઘન, સદ્‌ગુણુસાગર નામ હે જાકો: અ૦
એક દિના દશરથ રાજા, અંદેશ કરત મન પાકો;
રાજ દઈ શ્રી રામચંદ્રકું, મેં તરી જાવહુ મોહનિશાકો: અ૦
ગુરૂસન પૂછી મુહૂર્ત ધર આયો, ઉમંગ ભયો રાજાકો;
કૈકેયી રાણી રોષ ભરાની, કોપ ભુવન ગઈ કપટ ઉઠાકો: અ૦
છલ બલ કર અપનો કર લીનો, સતવાદી રાજાકો;
સત્ય વચન પ્રતીપાલન કરહુ, તબ જાનું રઘુકુલ સદાકો: અ૦
રામચંદ્ર વનવાસ પઠાવો, ભરત રાજપટાકો;
સુનત બચન તન થરથર ધ્રૂજે, ભઈ મુર્છા માનુ પ્રાણુ ગતાકો: અ૦
નગર કુલાહલ ભારી ભયો તબ, કરક કહું દુઃખ કાકો;
રામ વિયોગ સુની પૂરવાસી, નેનનનીર જેસે પડત ધટાકો: અ૦

અગર હમ બાગબાં હોતે—રાહ.

ક્યા સોચત આપ મન રાજા, કહું કેસે જબાં મેરી. ક્યા૦
વચનમેં હારકે બેઠા, કપટ દરબારમેં પેઠા,
ભરતકો રાજ ચાહાતીહે, રામ વનમેં પઠાતીહે; ક્યા૦
ઉમર છોટી કહે રાજા, નહીં વન જોગકે સાજા,
સુકોમલ બાલકા મેરા, ગજબ રાણી કીયે કેરા; ક્યા૦
જીગર કેસે ચલાઉંગા, રામ વનમેં પઠાઉંગા,
જેહી વન વાઘ મારેગા, કુંવરકું કોન બચાવેગા; ક્યા૦
કદાચિત અન્ન નહીં પાણી, કાંહાં યહ જોગ રાજધાની,
ધરા પર રેન સોવેગા, કુંવર દુઃખમેં હા! રોવેગા; ક્યા૦
સૂરજ સિર પે હી તાપેગા, શીત તૃષા દો વ્યાપેગા,
કરઠ યું સોચકે રાજા, જીકર કર બંધ દરવાજા; ક્યા૦

આજ તો હમારે બાગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

રઘુવીર કંથા મેં તો રહું તેરી સાથમેં. ર૦
ભાઈ તજું બંધુ તજું, તજું માઈ તાત મેં,
સજન સનેહી તજું, ચલું પરભાતમેં; ર૦
પિતાકો ન રાજ ચાહું, નહીં ચાહું સાસ મેં,
પલ પલ પ્રિતમ પ્યારે, રહું તેરી આશમેં; ર૦
પીયા બિના ઓર કાહુ, ચાહું નહીં બાત મેં,
પંથમેં શ્રી કંથાજીકી, સેવા લઉં હાથમેં; ર૦
કૌશલ્યા સાસ માઈ, કાહે તું ઉદાસમેં,
બિપિન ફિરી આઉંગી મેં, કહું વિશ્વાસમેં; ર૦

ગૌ ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

વનમેં ન નાર સોહાય, ભુવન તજી. વ૦
ઇત શ્વસુર ઉત મહીયર રહહુ, અપનો મન જાંહાં ચાહાય; ભુ૦
વનકો પંથ કઠીન કટકતે, કષ્ટ સહ્યો નહીં જાય; ભુ૦
શીત ઘામ તૃષા વન બરસે, સિંહ સર્પ ડરપાય; ભુ૦
કોમલ તન તુમ રાજકુમારી, ફિર પીછે પછીતાય; ભુ૦
રઘુવર સીઆકો કહી સમજાયો, કરક સો માનત નાંય; ભુ૦

રાહ ઉપરની.

પ્યારી ન નાથ સોહાય, પીયા બિનુ. પ્યા૦
જયું ગજરાજ સો રાજભુવન બિનુ, દુસરી જગહ ન સોહાય; પી૦
જયું ફનીકા મની સો ફની બિના, શોભા નહીં દરસાય; પી૦
જયું છાયા તરૂવર સંગ રહહી, ત્યું નરનાર કહાય; પી૦
તાતભુવન સુખતૃણ્ણ ગપ્રહે, કરક મન હરખાય; પી૦

રાહ ઉપરની.

રાજભુવન રહો ભાઈ, લક્ષ્મણ. રા૦
રાજભુવન જાંહાં આનંદ મંગલ, મુદિત રહે પિતુ માઈ; લ૦
છોટી સી ઉમર દારૂણ વન દેખી, હરનિશ મન ડર પાઈ; લ૦
સિંહ સર્પ ભાલુ વહ વનમેં, નિશાચર આય ડરાઈ; લ૦
કબહુક ભૂખ પ્યાસ લગ રહીહો, કબહુક કંદ મૂલ પાઈ; લ૦
શ્રી રઘુનાથ લક્ષ્મણ સમજાયો, કરક સો માનત નાહી; લ૦

રાહ ઉપરની.

રાજભુવન નહીં નીકો, રઘુવીર. રા૦
ચિંતામણિ તજી જો કોઈ વાંછે, મૂરખ નર કૌરીકો; ર૦

સુખસાગર રઘુનાથકી સંગત, દુઃખ ડર દૂર સદીકો; ૨૦
આપ બિના મેં એસો જાનું, સબ રસ લાગત ફીકો; ૨૦
કરક લક્ષ્મણકી યાહી વિનતિ, પ્રભુ તુમ પાલન જીકો; ૨૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

ગવન આજ સીઆ રામલક્ષ્મણકો સખી લેહુ નિહાર રે;
ત્રિભુવનપતિ પરમેશ્વર દેવા, અવધ કર દીની ઉજાર રે. ગ૦

રૂપ અનુપ સુકોમલ ગાતા, નયન કમલદલ સાર રે;
રામ લક્ષ્મણ સીઆ વય છોટી, વનમેં કરત પસાર રે; ગ૦

રામવિયોગ રાજા અરૂ રાણી, બહતી નયન જલધાર રે;
અવધકે લોગ અવધ બિનુ આલી, મરીહુ સબ સંસાર રે; ગ૦

દુઃખસાગર યહ રામવિયોગ સો, બૂડત કુલ પરીવાર રે;
કરક વિધિ તબ બામ ભયોહે, ધીઃક ધીઃક યહ સંસાર રે; ગ૦

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો—રાહ.

આલીરી નિરખ દોઉ રાજકુમારૂ. આ૦

ગોર રામ બાલક દોઉ ભૈયા, વન વિચરત દિશી ચારૂ;
રૂપ રસિક રતિપતિ સમાન જીહ, ક્ષણભર નયન નિહારૂ; આ૦

અતિ વિશાલ લોચન દુઃખમોચન, રાજકુંવર ઉરહારૂ;
રવી શશી કોટીક છબી ઝલકે, શોભા અમીત અપારૂ; આ૦

કોમલ ચરણકમલ મૃગ ચાલત, શીશ જટા લટ ભારૂ;
સંગ સુલોચન નાર મનોહર, મોહે સબ સંસારૂ: આ૦

કારણ કવન યહ વન દીનો, માત તાત નિર્ધારૂ;
કરક તરક સીઆ રામ લક્ષ્મણકી, સખીયન કરત વિચારૂ; આ૦

રાહ ઉપરની.

રઘુવીર કંથા યહ પંથ કઠોરા, ર૦

પાઉં ધરત કંટક ચુંબતહે, પંથ અગમ્ય અઘોરા; ર૦
ભાલુ રીંછ ભયંકર બોલે, સિંહ સર્પ નહીં થોરા; ર૦
ધીરે ચલો મોહે ડર લાગતહે, કંપત જીયરા મોરા; ર૦
વાયુ યહ માનું પ્રચંડ અગ્નિકો, નખશિખ તાપત બહોરા; ર૦
કરક સીઆ રઘુવીર હી સુનાયો, દીન આધીન કર જોડા; ર૦

રાગ મલ્હાર.

કુબજાને જાદુ ડારા, મોહ્યા શ્યામ હમારા—રાહ.

કૌશલ્યા કહત સુન બહના,
મોહે કલ ન પડત દિનરેના. કૌ૦

કાંહાં મોરે રામ લક્ષ્મણ પ્રિય બાલક, જાકે કમલદલ નેના; મો૦
જા વનમેં સિંહ ગર્જત હોઇહે, બસહી અરૂ બહુ ફેના; મો૦
ઉમડ ઘુમડ ચઢ મેહ બરસેગો, કરહી ભૂમિ પર સેના; મો૦
ગૌર શ્યામ ભૈયનકું નિહારે, જલતહે તબસે નેના; મો૦
કરક કૌશલ્યા રૂદન કરતહે, બિઝરત નિત દુઃખ સહના; મો૦

રાહ ખંજરીની.

મોહે કલ ન પડત દિનરેન, લક્ષ્મણ સીઆ રામ બિના. મો૦

વય કિશોર બાલક દોઉ ભૈયા, દેખત નયન ઠરે;
માત કૌશલ્યા રૂદન કરતહે, નેનમેં નીર ભરેઃ મો૦

રામ લક્ષ્મણ સીઆ વન ગયેહુ, રાજા ધરણી ઢળે;
યહ કરની કૈકેયી તિહારી, હરનિશ અગન ઝરેઃ મો૦

અબ મેં જાય કાહા વન ઢુંઢું, ખોજત નાહીં જડે;
ચિત્રકૂટ પર કરત નિવાસુ, વન વન વિપત પડે: મો૦
પુત્રવિયોગ પરમ દુઃખ દેખી, અતિ અંદેશ ધરે;
કરક કર્મગતિ ક્યું કર છૂટે, વિધિ સંજોગ ઘડે: મો૦

આજ તો હમારે બાગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

કહો મોરી મૈયા કાંહાં રઘુવર ભૈયા હે. ક૦
કોંહાં ગયે રામ માઈ, કાંહાં ગયે લક્ષ્મણ,
કાંહાં ગઈ સીયા પ્રાણુ, જો હી સુખ દૈયાહે; ક૦
મૈયા મેં ન રાજ ચાહું, નાહીં ગજ બાજ ચાહું;
રામ બિના ઓર કાહુ, મોહે ન સોહૈયાહે; ક૦
કમલ સે નેન જાકે, મધુરે સે બેન તાકે,
ધનુષ્ય કમાન બાંકે, મોહે તજ દૈયાહે; ક૦
પ્રાતઃ ઉઠી બનમેં જાઉં, રામ બિનુ ઘર ના આઉં,
નિત નિત દર્શન પાઉં, મોરે જહાં ગોસૈયા હે; ક૦
ભરત શોક સાગર ભીને, કથે સ્વર ઝીને ઝીને,
રામચંદ્ર રાજ બિને, કકં ના ચહૈયાહે; ક૦

ઈતના સંદેશા મેરા ઓધા મોહનસે કહના—રાહ.

ઈતના નીહોરા મેરા કર જોડીકે કહે રામા,
સુમંત કહો અવધેસુ, પરહરીએ સકલ કલેશુ. ઈ૦
પ્રણામ મેરા કહ દીજો, તકસીર માફ કીજો,
મેં સબ અવગુણકી ખાણા, મહારાજા બુદ્ધિનિધાના; ઈ૦
મમ હેતુ પિતા દુઃખ પાયો, મોહે ખાનપાનસુ જીવાયો,
રહું વનમેં અવધનિધાના, તવ વચન કરૂં પ્રમાના; ઈ૦

ભુષણુ સબ તજી દીને, કર દંડ કમંડલ લીને,
કહે કર્ક રામ સંદેશા, કહ દીજો અવધનરેશા; ૯૦

હો ગયા નામ બદનામ યારકે બદલે—રાહ.

સુમંત કહે કર જોડ સુનો મહારાજા,
ગયે વનમેં આજ શ્રી રામચંદ્ર મહારાજા. સુ૦
સંદેશા એક કહી મોહે નગર પઠાયા,
મૈંને કોટી જતન કર રામચંદ્ર સમજાયા;
કહે તાતવચન તજ પાપગ્રંથ બહુ ગાયા,
તેહી કારણુ વનમેં રહું મેરે મન ભાયા;
ક્ષત્રિયકુલ સૂરજવંશ રહે નહીં લાજા: ગ૦
બહુ વિનય કરી પ્રણામ દોઉ કર જોડા,
અવધેશ પિતાસે બાર બાર કહો મોરા,
મેં સબ અવગુણકી ખાણુ કઠીન કઠોરા,
પ્રભુ આપ દયાલુ પાલન કીયો ન થોડા;
અસ કહી લીયો ધર ઢુંઢ જટા સિર સાજા: ગ૦
દશરથરાજા મુર્છિત ભયે સુન જ્ઞાની,
તન થરથર કંપે ઝરત નેનસે પાની;
કાંહાં રામ રામ કાંહાં રામ ગઈ અવસાની,
હે રામ રામ હે રામ પુકારત બાની;
જ્યું જલ બિનુ મીન તડફડે સો દશરથ રાજા: ગ૦
અવધેશ ગયે પરલોક શ્રીરામવિયોગુ,
ભઈ વ્યથા જગતમેં રૂદન કરત પૂરલોગુ;
કૌશલ્યા આદિ માત કરત બહુ સોગુ,
વિધનાકે લેખ ના મિટે કરમ સંજોગુ;
કહે કર્ક ભજો ભગવાન પરમ સુખ સાજા: ગ૦

જલ ભરી તીરથ કેસે જાઉં—રાહ.

લક્ષ્મણ નયના ફરક રહી,
મોહે ભરત મિલહી માનું આજ. લ૦

શુકુન આજ દિખલાઈ પડતહે, કાવા કરત અવાજ; લ૦
તબ લક્ષ્મણ દલ આવત દેખે, હણુ સેન્ય મહારાજ: લ૦
રઘુવીર તબ લક્ષ્મણ સમુજાયો, ભરત આયો ધર લાજ; લ૦
દોહુ કર જોડી ભરત ચલી આયો, ત્યાગી રથ ગજ બાજ; લ૦
શ્રી રઘુનાથકે ચરણકમલ પર, કરક વિનય કર આજ; લ૦

ગૌ ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

રામ પૂછત મોરે ભૈયા, ભરતજી. રા૦

કાહા કરત દશરથ રાજા ઓર, કાહા કૌશલ્યા માઈ;
પૂરજન લોગ કહો કાહા કરહી, કાહા કરત માતા કૈકાઈ: ભ૦
આપ વિયોગ પિતા તન ત્યાગે, દુઃખી કૌશલ્યા માઈ;
પૂરજન લોગ શોક સાગરમેં, કૈકેઇ માઈ બહોર પસ્તાઈ: ભ૦
જલ બિનુ મીન મરે ત્યું રાજા, વ્યથા કહી ના જાઈ;
અહા રામ હે રામ હમારે, રામ રામ કહી કંઠ રૂંધાઈ: ભ૦
પ્રાણ ગયે પીછે મેં આયો, ગુરૂજી લીયો બુલાઈ;
દેખી નગર રણવાસ મહલમેં, હામ હામ રૂદન દરસાઈ: ભ૦
વેદવિધિ ક્રીયા સબ કીની, સ્વર્ગલોક સુખ પાઈ;
જાકે પુત્ર સુચાર પિતા સો, મર્ણ સમે નહીં એક રહાઈ: ભ૦
અબ ચલ રાજ કરહુ મોરે સ્વામી, મેં વન રહું ગોસાંઈ;
કરક સુખી સબકું કર દીજે, સત્ય કહું મોહે રામદુવાઈ: ભ૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

હમરે કુલમેં કલંક લગાયો, કૈકેયી માત કુપાત્ર રે. હ૦

તુમ બિન નાથ! તાત તન ત્યાગ્યો, ગવન કીયો પરલોક રે;
રામ રામ કહાં રામ રામ મોરે, એસે કરતહી શોક રે: હ૦

તલપત મીન બિના જલ જેસે, તેસે નિકસ ગયો પ્રાન રે;
મેં પાપી તન ત્યાગ ન કીનો, કપટી હીયો અજ્ઞાન રે: હ૦

ઉદૈત અગ્નિ રણવાસકપટકી, જલ ગયો સ્નેહ અપાર રે;
અવધકે લોક શોકસાગરમેં, ડૂબે વાર ન પાર રે: હ૦

અબ ચલ રાજ કરો મોરે સ્વામી, ક્ષમા કરો અપરાધ રે;
પૂરજન લોક સજન દુઃખ પાવે, આપ વિયોગસે સાધ રે: હ૦

પરહરી બેખ ભુવન પગ ધારો, મેં વન કરહુ નિવાસ રે;
અવધ અવધ બિન ઘર નહીં આવું, નિશદિન રહહુ નિરાશ રે: હ૦

તબ રઘુનાથ કહે મોરે ભૈયા, જાય કરો તુમ રાજ રે;
તાતવચન કબહુ નહીં તજીયે, કરક કહે મહારાજ રે: હ૦

રાહ ઉપરની.

હમરે કર્મમેં જોગ લિખાહે, ભરત કરો તુમ રાજ રે. હ૦

તાતકી વાત સુપાત્ર ન માને, સો મતિમંદ ગંવાર રે;
જન્મજનમ સો હી દુઃખ પાવે, કુલ કલંક અપાર રે: હ૦

કૈકેયી માતકે કારણ રાજા, મોહે દીયો વનવાસ રે;
ભીક્ષાટણ ઔર વનફલ ખાઉં, પૂર્ણ કરૂં મનઆશ રે: હ૦

સર્જુકે તીર અયોધ્યા નગરી, જાય કરો તુમ રાજ રે;
પૂરવાસીન પરીપાલન કરહુ, બૈઠો સદા ગજ સાજ રે: હ૦

નિશદિન જૂઠ હણો મોરે ભૈયા, પરહરી સોચ બિચાર રે;
કરક કુશલ સબકો કહ દીજે, માત સજન પરીવાર રે: હ૦

રામ લક્ષમણ વનવાસસે આયે—રાહ.

રામચંદ્ર રઘુવીર તિહારો, મેં હનુમાન કહાઉંગા,
અંજનીનંદન મેં હું પવનસુત, લંક કલંક લગાઉંગા. રા૦
આશીષ આજ ચહું રઘુનાયક, યહી પન નાથ નિભાઉંગા,
મેં બલવાન બાણુ બિન મારૂં, પૃચ્છપ્રવાહ ચલાઉંગા; રા૦
લે પૃથ્વી પાતાલ પઠાઉં, કે આકાશ ઉડાઉંગા,
મેરૂ સુમેરૂ ચૂર કર ડારૂં, સમુદ્રનીર હઠાઉંગા; રા૦
લંક નિઃશંક અગન પર જારૂં, જલમેં ખાખ બહાઉંગા,
દશાનનશીષ દશોદિશ ડારૂં, બીસ ભુજાકો સાહાઉંગા; રા૦
નિશાચરજૂથ હણું રણશૂરા, નાથકૃપાસે ડરાઉંગા,
કુંભકર્ણ રાવણ દો ભાઈ, તાકું પકડ લે આઉંગા; રા૦
તબ રઘુનાથ કહે મુસકાઈ, મેં તેરી બલ જાઉંગા,
કપીવર સીતારામ મિલા દે, કરક અભયપદ પાઉંગા; રા૦

ગરબી.

ગાગરીઆં મત ઢોરો રે કન્હૈયા—રાહ.

કહત મંદોદરી સુન પિયા રાવણ,
તુને મેરી એક ન માની રે. ક૦
કાંહાં ગઈ વો સોનેકી લંકા,
કાંહાં ગયો શંકર જ્ઞાની રે; ક૦

બંદર આકે ભસ્મ કર ડારી,
ફિરા ગયો સબ પે પાની રે; ક૦

કોટીક બાર કહી સમજાયો,
તૂ માનત નાહીં તુફાની રે; ક૦

શાણી સત્યવતી નાર મંદોદરી,
રોવત જેસી દિવાની રે; ક૦

જગજનની જગઅંબા સીતા,
તૂ લાયો યે મોતનિશાની રે; ક૦

ચૌદ ચોકડી રાજ ગંવાયો,
એસો કરક અભિમાની રે; ક૦

રાજા મેં બન જાઉં રે તોહે રાણી બનાઉં—રાહ.

કહે મંદોદરી રાણી બાત મેરી એકે ન માની. ક૦
કાંહાં ગઈ કંચનકી લંકા, કાંહાં ગયે શંકર દાની;
બંદર આય ભસ્મ કર દીની, ફિરા ગયો સબ પર પાની; બા૦

કોટીક બાર કહી સમજાયો, માનત નાહીં તુફાની;
એક લક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ નાતી, મારે સારંગપાણી; બા૦

કુંભકરણ સે મહા રણજોદ્ધા, ઈંદ્રજીત બલવાની;
સતી સયાની નાર મંદોદરી, રોવત જેસી દીવાની; બા૦

જગજનની જગઅંબે સીતા, લાયો મોતનિશાની;
ચૌદ ચોકડી રાજ ગંવાયો, એસો કરક અભીમાની; બા૦

આજ તો હમારે બાંગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

પ્રભુ ભજો કંથા તેરે શિર પર કાલ હે. પ્ર૦

બાજ શિર ઉપર બેઠો, નીચે કુચાલ હે,
દોહુ પંથ કંથા દેખો, કઠીન કરાલ હે; પ્ર૦

અંતકો પંથ એક, પ્રભુજી દયાલ હે,
મેરી મતિ માન પતિ, જગતપ્રતીપાલ હે; પ્ર૦

પરબ્રહ્મ નામ પુનીત, પરમ રસાલ હે,
કરકકે કાટે ફંદ, ડર દીયો ડાલ હે; પ્ર૦

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો—રાહ.

નાથ ચઢી આયે શ્રી અવધવિહારી,
તુમ કાહે ન દેતહુ નારી. ના૦

આયે અનુચર મહા રણધીરા, અતુલ્ય બલ ભયકારી;
અંજનીકો પુત્ર રામજીકો સેવક, લંક ભસ્મ કર ડારી; ના૦

ક્ષણમેં પાજ સમુદ્ર પે બાંધી, સંગ કપીદલ ભારી;
વાલીસુત અંગદ હનુમાના, માર હી રણ લલકારી; ના૦

જાવહુ શરણુ નાથ રઘુનંદન, દેવહુ તા સતી નારી;
આરતભંજન અધમઉદ્ધારણ, કરીહે ક્ષમા અવતારી; ના૦

રણસ્થંભ રોક રહે રઘુનાયક, લંકકી જાન ખુવારી;
એક લક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ નાતી, નિશદિન દેવહી ગારી; ના૦

વિવિધ વચન પ્રમોદ દીયો સતી, નાર મંદોદરી હારી;
કરક કર્મબસ કયું કર માને, ભૂપતિ કાંહાં ભીખારી; ના૦

મત મારો પીચકારી, રે મેં તો સધરી ભીંજ ગઈ—રાહ.

કપીવર તુમ બલવીર, વીર મોરી પીર હરો રે. કo
નહીં તુમ દેખ્યો નગ્ર અજોધ્ધા, નહીં સરજુકે તીર તીર; મોo
દશરથનંદન કુશલ હે કયું, રામ લક્ષ્મણ રણધીર ધીર; મોo
કુશલ ગૌરવર્ણ લક્ષ્મણ હે. કુશલ શ્યામ રઘુવીર વીર; મોo
નિશાચર નિકટ ક્લેશ અપારા, નયનન ભર રહી નીર નીર; મોo
કરકકે નાથ દર્શ કબ દેહો, બનચર બાંધહું ધીર ધીર; મોo

ગૌ આરી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

મેરી વિનય કહો રામસે, પવનસુત. મેo
લક્ષ્મણ સહિત રામજીસે કહીયો, આપ રહો આરામસે; પo
બરબસ પકડકે લે ગયા રાવણ, પર્ણકુટી વહ ધામસે; પo
દર્શન કબ દેહો રઘુનાયક, લંકામેં વહ બામસે; પo
કર્ક સંદેશા સીઆજી પઠાયો, કહ દીજે સુખધામસે; પo





કૃષ્ણચરિત્ર.

રાગ મલ્હાર.

આલીરી કુંજનમેં આયે દોઉ ભૈયા—રાહ.

આલીરી જન્મે શ્રી કૃષ્ણ મુરારિ. આ૦

મિતિ અષ્ટમી રોહિણી બુધવાર, ભાદ્રકી અંધીઆરી;
તા દિન કૃષ્ણ જન્મે મધરાતી, વર્ષત મેઘ મલ્હારીઃ આ૦

ધન્ય વસુદેવ દેવકી મૈયા, નિરખત રૂપ અપારી;
ચતુર્ભુજ છબી કોટી ભાનુ સમ, વ્રજભુષણ કંસારિઃ આ૦

મથુરા જન્મી આયે ગોકુલમેં, નંદભુવન સુખકારી;
ધન્યભાગ્ય યશોદા રાણી, પુત્ર જાયે અસુરારિઃ આ૦

ચલો સખી આજ નિરખી નંદલાલા, લેઉં જન્મ સુધારી;
કહત ગ્વાલ વ્રજબાલ ગાવતી, આનંદ મંગલ ચાલીઃ આ૦

કેરબો.

સૈયાં તોરી બગીયામેં ગેંદા બન જાઉંગી—રાહ.

જશોદા મોરી માઈ,
જીએ તેરો લાલ, મોકો દે દે વધાઈ. જ૦

ચાંદી દે દે સોના દે દે, દે દે હીરા લાલ;
હાથકી અંગુઠી દે દે, ગજમોતનકી માલઃ જ૦

શાલ દે દુશાલા દે દે, દે દે શેલા લાલ;
રૂપૈયે ગજકા કપડા દે, દે રેશમી રૂમાલઃ જ૦

દધી દૂધ દે જલેબી દે દે, મલાઈ મીઠા માલ;
મેવા મીસરી મોકો દે દે, દે દે ભર ભર થાલ: જ૦

હાથી દે દે ઘોડા દે દે, દે દે ગૌ જનપાલ;
કરક ભક્તકો ભક્તિ દે દે, નંદાજીકે લાલ: જ૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

નંદભુવન આનંદ સખી વ્રજરાજ જશોમતી જાયોહે રે. નં૦
વ્રજભુષણ છબી કોટી ભાનુ સમ, દેખત કામ લજાયોહે રે;
છોટે છોટે ચરણકમલ ઘનસ્યામા, ચંદ્રવદન જશ ગાયોહે રે: નં૦
નયન વિશાલ કમલદલ જેસે, ભ્રકુટી ભાલ સોહાયોહે રે;
અધર અનુપમ દુતી દમકત અતિ, કટી કંકની કર હાયોહે રે: નં૦
ઘર ઘર આનંદ મંગલ ગાયકે, દધીકો કીચ મચાયોહે રે;
મનમોહનકો રૂપ નિરખત સખી, કરક અભયપદ પાયોહે રે: નં૦

રાહ ઉપરની.

ચાલો સખી શ્રી નંદભુવનકો,
નંદરાણી પાલણા ઝુલાવતહે રે;
ઝનન નનનનન ઝાંઝર બાજે,
દમ દનનન દમકાવતહે રે. ચા૦

રત્નજડિત અમૂલ્ય પાલણા,
મોતન માલ લગાવતહે રે:
હીરા લાલ અપાર અનુપમ,
ફુલનપંખા ફુલાવતહે રે: ચા૦

ચંદનવાસ સુવાસ બનીહે,
રેશમદોરી સોહાવતહે રે;

હેમકે ભૂષણ ડાલે ગલેમેં,
જશોમતી મંગલ ગાવતહે રે: ચા૦
સજ શૃંગાર ચલી વ્રજવનિતા,
નંદભુવન પર આવતહે રે;
કરક નિરખ છબી કૃષ્ણ મનમોહન,
પરમાનંદ પદ પાવતહે રે: ચા૦

કેરબો.

સૈયાં તોરી બગીયામેં, ગેંદા બન જાઉંગી—રાહ.

કન્હૈયા બલ જાઉં,
આઓ મોરે લલના, મેં પાલણા ઝુલાઉં. ક૦
આછો નીકો વાગા ચાહીએ, દરજી બુલાઉં;
જરકસી જામા ચાહીએ, રંગસે રંગાઉં: ક૦
આછો નીકો ગ્રહણા ચાહીએ, સોનાર બુલાઉં;
પાયમેં પેજુનીયાં ચાહીએ, ઘુંઘરૂં લગાઉં: ક૦
હાથી ચાહીએ ઘોડા ચાહીએ, પાલખી મંગવાઉં;
વ્રિખુભાનકી બેટી ચાહીએ, લગન લગાઉં: ક૦
દુધ મલાઈ મેવા ચાહીએ, મીસરી મિલાઉં;
કરક ભક્તકો દર્શન ચાહીએ, પરમ પદ પાઉં: ક૦

રાગ પરજ.

બનવારી કૃષ્ણ મુરારિ—રાહ.

નેક નીદ લીજે મોરે, કુંવર કન્હૈયા. ને૦
ભોર ભયે તોહે માખન દઉંગી, તા પર દુધ મલૈયા; ને૦

રતીઆમેં તોહે મેં ન ખુલાઉં, ગોરસ તોડ દધૈયા; ને૦
નયન મીચી રહો મોરે પ્યારે, આહુ આયે ડરૈયા; ને૦
માત જશોદા પાલણા ઝુલાવે, રેશમદોર ધરૈયા; ને૦
કરક મોહન ભકતમનરંજન, જશોમતી લેત બલૈયા; ને૦

રાહ ઉપરની.

ઉઠો મેરે મોહન પ્યારે, બીતી ગઈ રતીઆ. ઉ૦
ભોર ભયો ટુક નયન નિહારો, પક્ષી બેલત બતીઆ; ઉ૦
આંગનમેં વ્રજબાલ ખડેહેં, તોહે સંગ ખેલન અગત્યીઆ; ઉ૦
દંતધાવન કર તોહે દેઉં કલુવા, ઘડી ઘડી કહે જશોમતીઆ; ઉ૦
નયન ખોલ શ્રી કૃષ્ણ તબ જાગે, કરક ભક્ત જશ ગૈયા; ઉ૦

નદીઆં નાલે બીસર આઈ કંગના—રાહ.

જોગી જટાધારી ખડો મુસકાયકે. જો૦
લાલ લાલ અંખીયાં સર્પ ગલેમેં, બેલ ઉપર ચઢી આયકે; જો૦
ઈત ઉત ડોલત ભુવન નિહારે, ઠાડો રહત સુસકાયકે; જો૦
મેરો બાલક ડરીહો બાઈ, કેસેકે રાખું છુપાયકે; જો૦
કૃષ્ણકુંવર શિવદર્શન ચાહે, નિરખત નયન ઝુકાયકે; જો૦
કરકરાશ દોઉનકો દાસા, મગન ભયો ગુણ ગાયકે; જો૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસે આયે—રાહ.

ડમરૂ આજ બજાઈ શંકર, ડમરૂ આજ બજાઈ રે;
ઉઠત શબ્દ સકલ ગોકુલમેં, ગગન ઘટા ધૂન છાઈ રે. ડ૦
મંત્ર મહા સાધે શિવ જોગી, અંગ ભભુતી રમાઈ રે;
ચંદ્ર લલાટ જટા શિર ગંગા, શેષ ગલે લપટાઈ રે; ડ૦

આદિ અનાદિ રહિત મંત્ર સો, તંત્ર ત્રિગુન ગુંથાઈ રે;
જાકો વેદ ભેદ નહીં જાને, બ્રહ્માકી ગતિ નાહીં રે; ડ૦
વ્રજવનિતા ભૂલે નંદરાની, જોગી જુગત બનાઈ રે;
નંદભુવન એક બાલક સોયા, તાસુ લગન લગાઈ રે; ડ૦
ડમરૂ સુન દીગંબર શિવકી, કૃષ્ણ કુંવર મુસકાઈ રે;
ચલુ મોરી મૈયા કહત કન્હૈયા, જગ દર્શન કરવાઇ રે; ડ૦
અંચલ ઢાંક ચલી નંદરાની, શંકર શીષ નંવાઈ રે;
કરક સરક કેલાશ ગયે શિવ, પ્રેમ મગન ગુણ ગાઈ રે; ડ૦

રાહ ઉપરની.

બાલકકો બતલા દે મૈયા, જો તેરે ઘરમેં આયાહે. બા૦
ભૃકુટી વિશાલ રચે જગરચના, સો તેરે ભુવન છુપાયાહે; બા૦
ચૌદ ભુવન રચ પાલણ કરતા, યા જગ તાકી માયા હે; બા૦
અગમ નિગમ જશ જાકો ગાવે, બ્રહ્મા ભેદ ન પાયાહે; બા૦
કરકકો નાથ કહે નંદરાની, ધન્ય તીહારો જાયા હે; બા૦

આજ તો હમારે બાગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

આજ તો દીગંબર દર્શન ચાહે શ્રી ગોપાલકો. આ૦
નંદકે ભુવન ઠાડો નયનોંકો ઝુકાયકે;
નંદરાણી દેખન લાગી ચંદ્રમા કપાલકોઃ આ૦
હીરા લાલ લેકે આઇ રત્ન ભરી થાલકો;
જોગીંદ્ર ભીક્ષા લીજે મેં ન લાઉં બાલકોઃ આ૦
હીરા રત્ન મેં ન ચાહું ચાહું તેરે લાલકો;
નેક તો બતા દે મૈયા છોટા કન્હૈયાલાલકોઃ આ૦

જશોમતી ઘરમેં ધાઈ કરકકો નાથ લે આઇ;
ભોલાનાથ દર્શન પાયો મદનગોપાલકો: આ૦

કોઈ ગરવા લગાયે લીયો જાય—રાહ.

મૈયા તીહારે પૈયાં લાગું, કન્હૈયા મોહે બતા દીજે રે. મૈ૦
કલ તો દઉં મેં આક ધન્તુરા, મેરી આશા ભર દીજે રે; મૈ૦
હમ જોગી જંગલકે વાસી, મોહનકો જાય સુના દીજે રે; મૈ૦
ભૈરવ ભૂત ભભૂત રમાઈ, અંગ ભૂજંગ ચડા લીયે રે; મૈ૦
કાલકો કાલ ખડો આંગનમેં, કરક કહે દર્શન દીજે રે; મૈ૦

રાગ મલ્હાર.

આલીરી કુંજનમેં આયે દોઉ ભૈયા—રાહ.

આલીરી આજ તો દીગંબર જોગીને અલખ જગાયો. આ૦

અંગ ભભૂત ગલે મૃગછાલા, શીંગીનાદ બજાયો;
વાઘાંબર શીર ચંદ્ર વિરાજે, ગરલ જુ કંઠ લગાયો: આ૦

બુસકત ભંગ ગંગ શીર ઉપર, ત્રિભુવન જાય ડરાયો;
ઇત ઉત જાત ભુવનમેં નિરખે, નયનોં શિવ લાલ બનાયો: આ૦

નંદરાણી મનમેં ડરપાની, કંચનથાલ બતાયો;
શીષ ધુનાય કહે શિવ જોગી, ધનપતિ ભુવન છુપાયો: આ૦

માતા જશોદા બાલક લેકે, શંભુનાથ બતાયો;
કરક દિગંબર દર્શન કરકે, ગિરિ કૈલાશ સિધાયો: આ૦

પનીયાં ભરત મેરી ગઈ રે નથનીયાં—રાહ.

દૂર ખડે રહો બાલાજોગી, મેરા બાલક રોતાહે. દૂ૦
બહુત હે બાલક ઇસિ નગરીમેં, બડે બડે ક્યા ટોટા હે ? દૂ૦

કાલા પીલા રૂપ તુમારા, જેસા ભૂત હી ગોતાહે; દૂ૦
વાઘાંબર ભુજંગ ગલેમેં, બેલ અતિશય મોટા હે; દૂ૦
ડમરૂ તેરી દૂર બજા લે, કુંવર કન્હૈયા છોટા હે; દૂ૦
નંદરાણી જોગી કહ દીનો, ઈસ ઘરમેં કયા જોતાહે; દૂ૦
કહે શંકર સુનો નંદરાણી, કરક કન્હૈયા બુલાતા હે; દૂ૦

જોગીંદ્રપણું શિવજી તમારૂં મેં જાણ્યું—રાહ.

પ્રાત સમે શિવ જોગી દેખા, દંડ કમંડલ વાલા હે. પ્રા૦
ભોર ભયો આંગન મોરે આયે, વાઘાંબર મૃગછાલા હે; પ્રા૦
નયના લાલ ગુલાલ બનાકે, ગલે બીચ રૂંઢમાલા હે; પ્રા૦
અંગ ભભૂત બડે અવધૂતા, ભંગ પીયે મતવાલા હે; પ્રા૦
બડે બડે અંગ ભુજંગ લગાયે, ડમરૂ બજાવનવાલા હે; પ્રા૦
કરક ચહે દર્શન શિવજીકો, જેસા નંદઘર આયાહે; પ્રા૦

રાગ સોરઠ મલ્હાર.

માટી મત ખાજો મોરે કાન્હકુંવર લાડીલે. મા૦

કહ તો મેં મલાઈ લાઉં, મીસરીસે ઘોલ પાઉં,
માખન મીઠાઇ ખાઓ, જો હે રસદારી લે; મા૦

કાન્હા તો પે વારી વારી, લેઉં મેં બલૈયા તારી,
દુધ દહીં છાજ જારી, પાઓ મોરે પ્યારીલે; મા૦

નંદકે ભુવન ભારે, ભાત ભાત મેવા દારે,
પાઓ મોરે પ્રાણપ્યારે, અહો વ્રજલાડીલે; મા૦

કાન્હા મુખ ખોલ દીનો, જશોમતી દેખ લીનો,
ત્રિભુવન દર્શન કીનો, કર્ક વારી વારી લે; મા૦

રાગ ઉપરનો.

મેં માટી કેસે ખાઉં, મુખ દેખો માઈ નેનસે. મેં૰
છતીઆકો છોડ દીજે, મૈયા મુખ દેખ લીજે,
મનમેં પતીજ કીજે, માનો માઈ સેનસે; મેં૰
છતીઆકો છોડ દીનો, માતા મુખ દેખ લીનો,
ત્રૈલોકય દીખાય દીનો, જશોમતી નેનસે; મેં૰
બ્રહ્મા સુર શેષ દેખે, શંકર અશેષ પેખે,
દેવતા દનુજ દેખે, ચૂપ રહી બેનસે; મેં૰
વિશ્વનાથ મુખમેં કાશી, દેખે સબ વ્રજકે વાસી,
જોગી જતિ ઔર ઉદાસી, રાડેહે સ્મરણસે; મેં૰
ગંગાજલ જમુનાપાણી, દેખી મુખકો ગભરાની,
કરક સો બ્રહ્મ જાણી, જગતજીવનસે; મેં૰

ગૌ ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

મૈયા મેં ન. ચારૂં તીહારી ગૈયા. ચા૰
ભોર ભયે તૂ મોહે જગાવે, ઉઠ ઉઠ કરત કન્હૈયા; મૈ૰
તેરો કલુવા મોહે ન ભાવે, ચાખત હલધર ભૈયા; મૈ૰
નિત ઉઠ મોહે બનમેં પઠાવે, થોડી થોડી દેત મલૈયા; મૈ૰
કાલી કામલી ડાલ ગલેમેં, હાથમેં દેતી લકૈયા; મૈ૰
યશોમતી મૈયા ગોદ બૈઠાકર, કરક યોં લેતી બલૈયા; મૈ૰

તેરી તો ઉલફતમેં હુવા બદનામ—રાહ.

બજી મનમોહનકી બંસી,
કલેજેમેં જ્યું નાગન ડંસી. બ૰

બીત કાંહાં ગઈ આજ રજની,
કહું મુખ બેન સુનો સજની;
બજી ગોકુલમેં કપટબજની,
ભૂલ ગયે ભજન સદાભજની;

મેં સોઈ થી નીદમેં, બાલ કરે પયપાન:
બજી બાંસુરી બેરણ વનમેં, લગા કલેજે બાન;

જ્ઞાન ભૂલ ગઈ કપટ ફંસી: કo

જાદુગર બંસી લલકારી,
તડપતી રહી રેન સારી;
ચલી જબ ઘરસે સુનો પ્યારી,
ઓઢનકી ભૂલ ગઈ સાઢી:

અતિ તન મન મગ્નમેં, રહી ન ઓઢન લાજ;
કાજલ નેન બદલ ગાલોં પે, ઢુંઢતહું વ્રજરાજ;

લાજ તું રખ લે માખન સી: કo

નેહ નટવરસે મેરી આલી,
ફિરૂં બન બનમેં મતવાલી;
મિલા નહીં કાન્હ કપટચાલી,
કૌતુકી મોહન વનમાલી;

મોહન મોહન મેં કરૂં, બીચ મિલે નંદલાલ;
ગ્વાલબાલ સબ સંગ બિરાજે, મોહે કરી ખુશહાલ;

ચાલ ચંચલ ચાલે હંસી: કo

ભેટ ભઇ મોહનસે મેરી,
બાંસુરી મુખમેં હાથ ઘેરી;

છબી નિરખત મનસા ફેરી,
ન જાનું ગોવિંદ ગત તેરી;
બાર બાર ચરનન પડી, વિનય કરૂં કર જોડ;
દાસ કરક સખી શરણે રાખો, જય જય નંદકીશોર;
ભોર નિત સમરૂં યદુવંશીઃ ક૦

કેરબો.

કિન સોતન બેસર લે ગઈ—રાહ.

કોઈ બેરન બંસી લે ગઈ,
બ્રિજનારી દગા મોહે દે ગઈ રે. કો૦

કિત ઢૂંઢું બંસી હમારી, યું સોચતહે ગિરિધારી,
કોઇ ઠગ ગઈ મોહે ઠગારી રે; કો૦

મેં પૂછું હિંદુસ્તાની, હમરી બંસી દે દે દિવાની,
તૂ હાંસી તજ અભિમાની રે; કો૦

મારવાડન થાને જાના, કઠે બંસી દે દે જનાના,
તાબર તું દિખે દિવાના રે; કો૦

મદ્રાસન પુંબસે સુલુંગે, ઈંગે બેનુની કુરૂંગે,
ઈલે ઈલે પુનીગે રે; કો૦

ગુજરાતણ બંસી બતાવો, ક્યાં છે તે મને દેખડાવો,
કાન્હા શીદ ઢોંગ મચાવો રે; કો૦

બચુબાઇ નાર ધ્રિરાની, તુને બંસીચોર મેં જાણી,
મરી જાઉં જા જા તોફાની રે; કો૦

બને ખીમીઆ બંસી મતીણુ, મી બમાલુ નામ લેણુ,
ત્વા ત્વા જો દીમા મશીણુ રે; કો૦

બંગાલન બાઈ કી ગો, બંસી માશા તુમી દીગો,
અમી કસમ કાલીમા દાગો રે; કો૦

છકડે બંસી દેવુલા, અમી સોચુન ફાર ઝાલા,
તુમી રામાબાઇ છુપાલા રે; કો૦

બ્રિજનાર લલીતા ધુતારી, રાધે બ્રિખુભાનદુલારી,
દે બંસી આજ હમારી રે; કો૦

હસ રાધે બંસી લે આઈ, મનમોહન મુખસે બજાઈ,
કહે કક લીલાજશ ગાઈ રે; કો૦

દીજીયે વ્રજનાર બાંસુરી દીજીયે રી—રાહ.

ગોકુલકી વ્રજનાર ચલી સબ ગોલ સોહાઇ,
ગોરસ બેચન જાત મોહન રાહ બીચ લુટાઈ;
લે મટકી સિર પે ચલી તબ, બીચ મિલે નંદલાલ;
ઘેરી ગોવાલન ગ્વાલ સબ હિલમિલકે ગોપાલ;
દાણ તુમ દીજીયે વ્રજનાર. ટેક૦

કાહેકો માગત દાણ કાન્હ કાંહાંકી ઠકુરાઈ;
દાણી કીનો તુમ્હેં કોન હમે કહીએ સમુઝાઈ;
તુમ તો ધોતા નંદકે લાલા, વનમેં ચરાવત ગાય;
હમ બાલા બ્રિખુભાનકી, હરનિશ આવત જાય;
દાણ કેસો લગે વ્રજરાજ ? ટેક૦

હમ ઠાકુર વ્રજનાર તુમ કાહા જાનો ગંવારી,
કાહેકું કરત ગુમાન તુમ સબ ગોબરહારી;
નંદબાબાકે રાજમેં તુમ, આવતહો નિત ભોર;
આજ મિલી ગઇ બ્હાવરી, વ્રજબાલા સબ હી ચોર; દા૦

કોન તિહારી જાત પિતા દો ઔર દો માઇ,
માખન ખાઓ ચોરી કરી મુખસે સાહુકાઈ;
કંસ રાજાકે રાજમેં, કાહા ભયો અંધેર;
ગૌ ચરાવો ગ્વાલીઆ તુમ, મોહે લાગત દેર; દા૦

કંસ કરૂં નિર્વંશ કાહા ડર મોહે બતાયે,
માતપિતા સો અનેક કીયે હમરે મન ભાયે;
જાત હમારી હે નહીં પ્યારી, હમ તો સદા અજાત;
તુમ્હે કાહા ઈતની પડી, લંબી ચોડી બાતં; દા૦

હમરો કાહા વ્યાપાર હમ નહીં દીન લુગાઇ,
દધીકો દાણ ન હોય ચતુર મન સમજત નાહીં;
હમ નાહીં બનજારડી, નહીં લાયે હીરા લાલ;
નાહીં પીતાંબર પામરી, નહીં લાયે શાલ દુશાલ; દા૦

કાહે મચાવત રાડ નાર તુમ ચાતુર ગોરી,
માગે દાણ ન દેત લઉં મેં બૈયાં મરોરી;
બરજોરી કરીકે લઉં તબ, કાહા તુમારો માન;
સીધી રાહ સમજત નહીં તુમ, ચાહતહો તુફાન; દા૦

માફ કરો મહારાજ કહે રાધા મુસકાઇ,
દધી રસ લીજે આજ મોહન હમરે સુખદાઈ;
તુમ કારણ મેરે પ્રભુ, ભટકતહું વનમાંહીં;
કરક બહુ બહુ યત્નસે, મટકી હે જી જમાઈ;
દાણ તુમ લીજીએ વ્રજરાજ.

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

પ્રાતઃ સમે દધી બેચન આલી, મેં વૃંદાવન જાતીહું. પ્રા૦
લે મટકી શિર પર ધર દીની, મોહન ધ્યાન લગાતીહું; પ્રા૦
કુંજગલીન બીચમેં નંદલાલા, તાલીકું મેં ખિલાતીહું; પ્રા૦

જમુનાતટ પર ધેન ચરાવે, જલસે મટકી ભરાતીહું; પ્રા૦
મથુરા નગરીમેં મહી બેચા, નફા લાલ લે આતીહું; પ્રા૦
ફરક ગુજરીયાં કહે મુસકાઈ, હરનિશ દર્શન પાતીહું; પ્રા૦

રાગ પરજ.

જમુના પે બજ રહી બાંસુરીયાં—રાહ.

દધી ખાગો હમારો સખી શ્યામલીઆ. દ૦
દધી મેરો ખાય મટુકી મેરી ફોડી, ભાગ ગયો રસદાવ લીયા; દ૦
મોલ નહીં અરૂ તોલ ન કીનો, ઝપટ લીયો જેસે પ્રાન પીયા; દ૦
વૃંદાવનકી કુંજગલીનમેં, નટવર મોહન દાણ લીયા; દ૦
ફરક કન્હૈયા જશોમતીનંદન, મુક્ત કરે પ્રભુનામ લીયા; દ૦

રાગ મલ્હાર.

મેરો હીરો ગંવા ગયો કચરેમેં—રાહ.

દધવાલી ગુજરીયાં આલીરી. દ૦
ચંદ્રવદન મુખ અધર અનુપમ, દમકત જ્યું પરવાલી રી; દ૦
હરનિશ આતી યહ મદમાતી, બાલા જોબનવાલી રી; દ૦
તેરો દધ મીઠો પ્યારી પીલા દે, રસબસ કર ખુશહાલી રી; દ૦
ફરક રાધીકા મુખ મુસકાઇ, મટકી કર દી ખાલી રી; દ૦

રાગ ભૈરવી.

ગિરિધરલાલ સુનો મોરી બતીયાં. ગિ૦
યહ સંસારકી કુંજગલીનમેં, રાખ લીજે દુરમતીયાં; ગિ૦
મોર મુકુટ ગલે મોહનમાલા, નેન તેરી કરવતીયાં; ગિ૦
મોહની મૂરત રસભરી અંખીયાં, હરનિશ રહો મોરી છતીયાં; ગિ૦
ત્રિભુવનકે આપ હી ઠાકુર, ફરક ન જાને મતીયાં; ગિ૦

ઉઠ પ્રભાત સમર લે તુ, શ્રી ગણેશ દેવા—રાહ૰

શ્રી કૃષ્ણ કૃષ્ણ રાધે, કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહો રે. શ્રી૦
કૃષ્ણ શ્રી ગોપાળ લાલ, લલીત ત્રિભંગી લાલ,
ભક્તનકો પ્રતીપાલ, લાલશરણ રહો રે; શ્રી૦
બાંસરીમેં કરત ખ્યાલ, સંગ સખા ગ્વાલબાલ,
નંદજીકો નંદલાલ, ચરણશરણ લહો રે; શ્રી૦
કેસરકો તિલક ભાલ, લટક લટક ચલત ચાલ,
રૂપ છબી અંતર રસાલ, કર્ક જ્ઞાન ગ્રહો રે; શ્રી૦

કેરબો.

જલ ભરી તીરથ કેસે જાઉં,
કુવે પર આસન જોગીકા. } રાહ.

લલીતા! શ્યામ બિના,
મોરા જીયરા ધરત નહીં ધાર. લ૦

ગોકુલ હેરે વૃંદાવન હેરે, હેરે જમુનાતીર તીર; મો૦
ઈત ગોકુલ ઉત મથુરા નગરી, બીચમેં જમુનાનીર નીર; મો૦
વૃંદાવનકી કુંજગલનમેં, નાહીં શ્યામશરીર શરીર; મો૦
રાધે પ્યારી કહત સખીયનસે, અંતર લગ રહી પીર પીર; મો૦
કરક બિના વ્રજરાજ છબીલે, નયન ઝરતહે નીર નીર; મો૦

ભજન.

આજ હમારે શ્યામલીઆને અજબ ચુરાઇ મારી આરસી. આ૦
હીરા લાલ જડીત ભર સોના, ચુનીઆં લાલ અનાર સી;
ચંચલ ચોર ચતુર નંદલાલા, લે ગયો નેર નિહાર સી; આ૦

ઇત ઉત છલબલ કીન મન લીનો, મેં તો રહી ગંવાર સી;
લટક લટક ગતિ ભાગ ગયો અબ, દેખત ખુલ્લે દ્વાર સી; આ૦
મોહની ડાલ મોહન મુખ મોપે, બોલી બોલત ફારસી;
મધુર બચન મતલબકે દેખો, લાગત જ્યું તલવાર સી; આ૦
શીશા સરસ ગયો મુખે દેખન, ખટકત જેસે સાર સો;
કેસે કહૂ કરક કાંહાં હૂંઢું, કરવત લેઉં બનારસી; આ૦

પ્યારસે બદલી ક્યું નજર તેરી—રાહ.

ચીર હર્યો નંદલાલા, હમારો. ચી૦

હમારા ચીરકો કાહા તુમ કરીહો, યે નહીં શાલ દુશાલા; હ૦
જલ ઠંડો તન થર થર કંપે, સોચ રહી વ્રજબાલા; હ૦
જલસે ન્યારી હોકર માંગો, તબ દેઉ તતકાલા; હ૦
નીતિ અનીતિ કછુ નહીં જાનત, તુમ તો ભયે મતવાલા; હ૦
તુમ તો ઠાકુર નંદબાબાકે, હમ વ્રિખુભાનકી બાલા; હ૦
લાજ તજી રાધે સબ સખીયાં, નાચત બાંસુરીવાલા; હ૦
કર્ક દયાનિધિ દોષ નિવારણ, અપને જન રખવારા; હ૦

હોરી.

કૈસી હોરી ખેલાઇ, શ્યામ મોપે ચોરી ચઢાઇ—રાહ.

ખેલત રંગ ભર ફાગ,
લાલ આયે હોરી ખેલૈયા. ખે૦

ચુઆ ચુઆ ચંદન ઔર અરગજા, કેશરી રંગ ભરૈયા;
ગાવત ફાગ વસન્ત રાગસે, નંદભુવન સુખ દેયા: લા૦
અબીલ ગુલાલ ઉડાયકે ખેલે, કુમ કુમ કીચ મચૈયા;
બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડફ, ભેરી શંખ દરણૈયા: લા૦

ફગવા માગત ગ્વાલ સખી સબ, દેખત જશોમતી મૈયા;
કરક સખી ભજ બાલકૃષ્ણજીબ, વિવિધ ભાંત જશ ગૈયા: લા૦

રાહ ઉપરની.

છિડકત અબીલ ગુલાલ,
લાલ બંસીકે બજૈયા. છિ૦

બંસીબટતટ ખેલ મચાયો, સંગમેં હલધર ભૈયા;
ઇત ઉત રંગ ઉડાવન લાગે, તૃણ તજ દાડી ગૈયા: લા૦

અબીલ ગુલાલકે માટ ભરેહે, પીચકારી કર લૈયા;
ચુઆ ચુઆ ચંદન ઓર અરગજા, કેશરમાટ ભરૈયા: લા૦

વ્રજકે બાલ સબહી મિલ આયે, નટવરરૂપ કન્હૈયા;
કરક સખી ભજ બાલકૃષ્ણજીબ, નિશદિન લેહુ બલૈયા: લા૦

હોરી.

કબ આવે વસંતબહાર, પ્રીતમસે મેં હોરી ખેલુંગી—રાહ.

રહે ફાગનકે દિન ચાર, સખી મેં પીયા મનાઉંગી. ર૦

ઉર ઉમંગ વિશેષ સખી મેં, આંગન સમારૂંગી;
ગજ મોતીયનકે ચોક ઉપર મેં, પીયા સોહાઉંગી: ર૦

ચુઆ ચુઆ ચંદન અબીર અરગજા, કેશર લાઉંગી;
વિવિધ ભાતિકે રંગ સંગ મેં, પીયા રમાઉંગી: ર૦

હમેરી ચુંદર ઓર પીયાકી, પાઘ રંગાઉંગી;
કુમકુમસે કર રંગે કરક, પીચકારી ચલાઉંગી: ર૦

હોરી.

સત્સંગ બિના જીવ તરસે—રાહ.

કોઇ કેસર રંગ ન ડારો, લાલા,
સાસ લડત જીયા ડરપે હમારો. કો૦
જીને મોરી ચુંદરી રંગસે ભીંગોઇ, તાહીકો દઉંગી મેં ગારો; સા૦
હમરે તો મન અનુમાન વહી હે, જશોમતી નંદ દુલારો; સા૦
અબીર ગુલાલ લાલજી ન ડારો, ખટકત નયન હમારો; સા૦
સાસ સુનત વિશ્વાસ ન માને, ખિજકો લોક હમારો; સા૦
કેતીક બેર કરક સમુજાયો, પ્રેમીજનરખવારો; સા૦

હોરી.

લાલ મેરી નયી રે ચુંદરીઆં ફારી—રાહ.

આલિ! ફગવામેં ઠગી ગયો ઠગવા. આ૦
અબીલ ન લાયો ગુલાલ ન લાયો, હોરીકો ખેલૈયા લઘુવા; આ૦
સંગ ન કેસર રંગ ન લાયો, જલ છીંટત માનું મઘવા; આ૦
આય અચાનક દે ગયો ગારી, છોટી ઉમર છોટે પગવા; આ૦
નટ ખટ છેલ રસિક નંદલાલા, કરક કરી ગયો જદુવા; આ૦

રાગ બેહાગ.

ઝૂલનકે દિન આયે, હિંડોલે માઇ. ઝૂ૦
દાદુર મોર બપૈઆ બોલે, શ્યામ ઘટા ઘન છાઇ; હિં૦
વૃંદાવનકી કુંજગલિનમેં, નટવર રૂપ બનાઇ; હિં૦
નંદનંદ વ્રજવાસીભૂષણ, કર્ક ચરણ ચિત્ત લાઇ; હિં૦

રાગ મલ્હાર.

આલી ઘોર ઘટા ઘન ગરજે—રાહ.

માઇ ગર્જત ગગન બાદરવા,
ચલત પવન સનનનનનનન. મા૦

મેઘ મલ્હાર અષાડ જ્યું બરસે, પીયા નહીં જાને કદરવા;
કરરરરરરરર વિજલી કરક રહી, ઝુનનન કરત ઝીંગરવા: મા૦
દાદુર મોર બપૈયા બોલે, કોયલ કરત ગડરવા;
સુમ સનનનનન શ્રાવણ બરસે, ઝૂર ગયે નેનપડરવા: મા૦
ઘોર ઘટા ઘન ગર્જન લાગે, આયો માસ ભાદરવા;
ધુધુકત ધુધુકત ધુમ ઘનનનનન, પીયા બિન લાગત ડરવા: મા૦
આયો આશ્વિન માસ સખી મેં, અજહુ ન ભઈ એડરવા;
કરક પીયા બિન પ્યારી એસી, જેસે પંછી બિન પરવા: મા૦

રાહ ઉપરની.

મોરી આલી કાલી બાદરીઆં બરસે,
ઝુમર કરત ઝનનનનનનન, વિજલી ચમકે જોબનસે. મો૦
મેં જો સોઇથી અપને ભુવનમેં, પીયા બિના રહી નિરાશે;
ઉમંગી ઉમંગી ઘન બાદર જો બરસે, સૂતી પડી સેજ અવાસે: મો૦
મોર મોરલી આગે નાચે, દાદુર દુગ દુગ આશે;
પાપી બપૈયા પીયુ પીયુ બોલે, ત્યું ત્યું હોત નિરાશે: મો૦
પીયા બિન મોકું કલ ન પડતહે, અતિ દુઃખ કહું મેં કાસે;
કરક ભજો ભવદુઃખહરણ પ્રભુ, પૂરીહે સબકી આશે: મો૦

રાહ ઉપરની.

દાદુર બપૈયા બોલે,
અદદદદદદદ દાદુર બોલે, કોયલ કરત કલોલે. દા૦
ઈત ઉત મોરવા ગરજન લાગે, ઝીંગરવા કરત ઝુંઝોલે; દા૦
કાલી ઘટા ઘન વિજલી ચમકે, બુંદ પડત માનું ગોલે; દા૦
ઈંદ્રધનુષ્ય લીલા રંગ સરજે, મેરો પીયા કત ડોલે; દા૦
કરક પીયાકા ભજન બિના રે, બરખા રૂતુ ગઈ બોલે; દા૦

રાગ ઉપરની.

કાલી ઘોર ઘટા ઘન ગરજે. કા૦
એક તો અંધારી રેની વિજલી હી ચમકે, ઈંદ્રધનુષ્ય દિન સરજે; કા૦
રૂમઝુમ રૂમઝુમ મેહુલા બરસે, પીયા બિનુ લાગત સર જે; કા૦
દાદુર મોર બપૈયા બોલે, બોલત પંછી સુંદર જે; કા૦
આંણુવાકી ડારી કોયલવા બોલે, પીયા બિન તાહીકો વરજે; કા૦
કરક બખત પ્રભુસ્મરણ કરી લે, અમર અભયપદવર જે; કા૦

રાહ ઉપરની.

સુન સખી મોરી ભીંજે ચુંદરવા. સુ૦
ઇત ઉત મોરવા બોલન લાગે, ગર્જન લાગે ડુંગરવા; સુ૦
રૂમઝુમ રૂમઝુમ મેહુલા બરસે, ઝનનન પડત બુંદરવા; સુ૦
રંગસે રંગાઈ હમરી ચુંદરીયા, દીનો એક લંગરવા; સુ૦
જરી જરકશીકે લગેહે કિનારે, ઈત ઉત લાગે ફુંદરવા; સુ૦
જાકે પીયા પરદેશ બસતહે, સો કેસી જીયે સુંદરવા; સુ૦
કરક પીયાકો સ્મરણ તજીકે, અબ કીત જાત ઢુંદરવા; સુ૦

શિવચરિત્ર.

હમકો છાંડ ચલે બનમાધુ—રાહ.

જાગે શિવ શંભુ સદાશિવ જોગી, દેવનકે મહાદેવ રે. જા૦

શશીવર સૂરજ સુરેશ્વર બ્રહ્મા, દેવને કીન વિચાર રે;
કામદેવ તુમ શિવકું જગાવો, ડેગરે સબ સંસાર રે: જા૦

રતીપતિ ગવન કીયો સુરકે હિત, હાથ લીયે ક્ષત બાન રે;
રૂતુ વસંત ફુલી ફુલવાડી, રંભા કરતહે ગાન રે: જા૦

વિવિધ ભાતી બહુ કરત કુલાહલ, છૂટત નાહીં સમાધ રે;
મારે ફુલબાન કામ કસી કર્સાકે, છલબલ કીન અગાધ રે: જા૦

છૂટ સમાધિ સદાશિવ જોગી, ખોલે તીસરે નેન રે;
જતીને રતીપતિ ભસ્મ કર દીનો, કરક અજ દુ:ખદેન રે: જા૦

ગેંદાકી આઇ બહાર રે—રાહ.

આલિ ! શિવ ગંગા લે આયે, દીગંબર મહારાજ. આ૦
ભોલાનાથ ! કહો કહાં ભૂલે, દુલે બન ગયે આજ; આ૦
આક ધતુરા ભાંગમેં માતે, નાહીં કીનકી લાજ; આ૦
ભૈરવ ભૂત અગર બિરમાયે, જાહી ગલે વિપરાજ; આ૦
કરકકો નાથ સદાશિવ જોગી, ભોગી સુધારત કાજ; આ૦

રાગ ભૈરવી.

ભલા શિવ લાયે જટામેં ગંગા. ભ૦

કોઈ લે આવે માનિક મોતી, કોઈ લે આવે અર્ધાંગા;
કાહુકે ચુઆ ચંદન પૂજા, ભસ્મ ધરત શિવ અંગા: ભ૦

કાહુકે અંગ આભુષણ સોહે, શંકર અંગ ભુજંગા;
કાહુકે ઓઢણ શાલ દુશાલા, શંભુ તો બેઠે હી નંગાઃ ભ૦
કાહુકે ભોજન ખટરસ મેવા, મહાદેવ ભુસકત ભંગા;
કાહુકે વાહન હાથી ઘોડા, શિવકો બેલ સોહંગાઃ ભ૦
તાંડવ નૃત્ય કરે ત્રિલોચન, બાજત તાલ મૃદંગા;
કાહુ તો રામ ભજે કાહુ લક્ષમણ, કરક ભજે બહુરંગાઃ ભ૦

રાગ આશાવરી.

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો—રાહ.

નાથ મોરી અબ કેસે સુરત બિસારી,
યોં પૂછે ગિરિરાજકુમારી. ના૦

પૂર્વજન્મ સતી તન મેરો, નાથ મેં દાસી તિહારી;
મહીયરકો મેંને પ્રેમ નિભાયો, તાતેં ભઇહે ખ્વારીઃ ના૦
શિવજીકો ત્યાગ દક્ષને કીનો, તાતેં ભઈ દુઃખીયારી;
અપની કરની તાત ફલ પાયો, સોંહી દશા હે હમારીઃ ના૦
કર કરૂણા ઉપદેશ દીયો પ્રભુ, બારબાર મોહે વારી;
તાતકે યજ્ઞ ત્યાગ તન કીનો, અબ ભઇ શૈલકુમારીઃ ના૦
આરતભંજન બિરદ તિહારો, મેં દીન દાસી તિહારી;
કરૂણાદષ્ટિ કરક કર ગ્રહી કર, રાખો શરણ મુરારિઃ ના૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

ચલહુ સખી ગિરિરાજભુવન, ત્રિપુરારીશંકર આવતુહે રે;
અંગ વિભૂતિ ગલે મ્રગછાલા, બેલ પે બેઠ સોહાવતુહે રે. ચ૦
વિષ્ણુ વિરંચી સંગ સખા સબ, દેવ વિમાન ડોલાવતુહે રે;
બ્રહ્મા જાકો ભેદ ન જાને, વેદ વિમલ જશ ગાવતુહે રેઃ ચ૦

હિમભુવન શુભ મંડપ છાયો, કંચનકલશ ધરાવતુહે રે;
ગજમોતીયનકો ચોક પુરાયો, સખીયન મંગલ ગાવતુહે રેઃ ચ૦
ધન્ય ભાગ્ય હે સખી ગિરિજાકો, નાથ સદા મન ચાહાવતુહે રે;
કહે કરક ધન્ય પૂરકે વાસી, શંકરદર્શન પાવતુહે રેઃ ચ૦

રાહ ઉપરની.

સુંદર નાર સોહાગન શ્યામા, શિવદર્શનકું ચલી ચલી. સું૦
ઘરઘરસે સબ નિકસી સખીયાં, ચંચલ ચતુરા ભલી ભલી; સું૦
રૂપ અનુપ શૃંગાર સજ્યાહે, કેસર ચંદન મલી મલી; સું૦
દેખી બરાત દીગંબર શિવકી, ભાગન લાગી ગલી ગલી; સું૦
જગ ડરપત અતિ આનંદ ગિરિજા, કર્ક કર્મદુઃખ દલી દલી; સું૦

હમકો છાંડ ચલે બનમાધુ—રાહ.

એક સમે શિવ શંકર શંભુ, બેઠે ગિરિ કૈલાશ રે;
તાહી સમે ગિરિજા હર વિનવે, મેં હું તિહારી દાસ રે એ૦
નહીં તોહે જન્મ મરણ મહાદેવા, મહીમા અગમ અપાર રે;
કારણ કવન નાથ અવિનાશી, મેરે જન્મ વાર વાર રેઃ એ૦
મંત્ર કે જંત્ર યુક્ત કોઇ યુક્તિ, હે કોઈ ઇશ્વર સાથ રે;
સંશય હરહુ સદાશિવ સ્વામી, દીજે અપને નાથ રેઃ એ૦
હમરો મંત્ર સુનો શશીવદની, વ્યાપક રમતા રામ રે;
પાઠ સજીવન હાથ હમારે, સબ ઘટમેં વિશ્રામ રેઃ એ૦
શિવઉપદેશ સુન્યો જબ ગિરિજા, અમર ભઈ તતકાલ રે;
કર્ક સદાશિવ નામ જપો નિત, શંભુ દીનદયાલ રેઃ એ૦

રાજા મેં બન જાઉં રે, તોહે રાણી બનાઉં—રાહ.

પાર્વતિ તેરો કંથ કંથ, અજરામર જોગી. પા૦
કાહેકી રૂદ્રમાલ ગલેમેં, નારદ પૂછે તંત તંત; અ૦
કારણુ કવન નાથ અવિનાશી, અનંત જુગકો સંત સંત; અ૦
કહે ઉમીઆ મેં બાલીભોલી, જન્મ મરણુકો જંત જંત; અ૦
કરકનાથ સાથ અરૂ ન્યારો, કબહુ ન જાકો અંત અંત; અ૦

મહાકોપ થયો તે કળીકાળમાં જો—રાહ.

મુની નારદ આવ્યા તે કૈલાસમાં જો,
પૂછે પાર્વતીને પ્રેમહુલાસમાં જો. મુ૦
તમે જાણોછો કંઈ વાત શિવજી તણી જો,
એને કંઠે રૂદ્રાક્ષ શાની બની જો; મુ૦
જેને કોટીએક કલ્પ વીતી ગયા જો,
કહો શિવને વરસ કેટલાં થયાં જો; મુ૦
નામ ભોળાનાથ કામ કપટી તણાં જો,
દેવી પૂછી જુઓ ભેદ માળા તણા જો; મુ૦
ત્યારે પાર્વતી કહે છે રૂષી સાંભળો જો,
નથી જાણુતી મહાદેવજીનો મામલો જો; મુ૦
એવું સાંભળીને નારદ ત્યાંથી ગયા જો,
સતી શિવને તે પૂછવા આતુર થયાં જો; મુ૦
કહે પાર્વતી મુજ નાથ લોભાવીયા જો,
કહો માળા મોટી મોટી ક્યાંથી લાવીયા જો; મુ૦
કહે ઈશ શીષ તારાં મેં તો રાખીયાં જો,
તું છે પ્યારી માટે હાર કરી નાખીયાં જો; મુ૦

સતી કહે મુજ જન્મ સો ને આઠના જો,
શંભુ આપ તો અજન્મ તે દહાડના જો; મુ૦
કહો મંત્ર તાપ પડી કે કોઈ દેવતા જો,
સાચું બોલો ભોળાનાથ કોને સેવતા જો; મુ૦
ત્યારે સદાશિવ પ્રસન્ન થઈ બોલીયા જો,
અમર મંત્ર કહી સંશય સહુ ખોલીયા જો; મુ૦
એવું જાણીને ગૌરી રહ્યાં જ્ઞાનમાં જો,
પામ્યાં પદ તે નિર્વાણ કર્ક ધ્યાનમાં જો; મુ૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

શંભુ બસે સમશાન સદા ભક્તનકે હિત કૈલાશ કીયો. શં૦
રાવણકું દશ મસ્તક દીનો, બાણાસુરકું બાહુ દીયો; શં૦
ભસ્માસુરકું કંગન કરમેં, અર્જુનકું શુભ બાણ દીયો; શં૦
અમૃત સબ દેવનકું દીનો, આપ હલાહલ વિષ પીયો; શં૦
મણીમાનિક દાસનને કારણ, આપ ગલે રૂદ્રાક્ષ કીયો; શં૦
દીનદયાલ દયાકે સાગર, કરકકું દાસ બનાય લીયો; શં૦



બોધ.

રાજા મેં બન જાઉં રે, તોહે રાણી બનાઉં—રાહ.

લાખ કહી તોહે જ્ઞાની, મના તેને એકે ન માની. લા૦
તન ધન જોબન રંગ પતંગા, સ્વપ્ને ભર જીંદગાની; મ૦
રાજા રાવણ સે મહા જોદ્ધા, છોડ ગયે સુલ્તાની; મ૦
કાંહાં ગયે સો કૌરવ રાજા, દુર્યોધન અભીમાની; મ૦
ભીષ્મપિતા સો મહા રણશૂરા, કાંહાં ગયે કર્ણ સે દાની; મ૦
કરક કલ્પના જૂઠે જગકી, મત કર ખેંચાતાની; મ૦

રાહ ઉપરની.

ભજન બિના અભીમાની, ગઈ તોરી બાલા જવાની. ભ૦
નરકી દેહ દેવનકું દુર્લભ, કોટી યત્ન કર આની; ગ૦
પ્રભુ જશ કથા સ્તવન નહીં કીના, વેસ્યા નાર નચાની; ગ૦
સંતજનોકો સંગ નહીં કીના, ખોજત નાર બિરાની; ગ૦
પરનિંદા મદ માંસ મદીરા, યાહી નરકનિશાની; ગ૦
કરક કહે ઠગની ઠગ લીનો, સબ અવગુણકી ખાની; ગ૦

ગૌ ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

પીઓ રામરસપ્યાલા, રે કોઈ. પી૦

રામરસપ્યાલા સબમેં આલા, અમર કરે તતકાલા; રે૦
જાકે ધડ પર શીષ નહીં હે, સો જન પીવનહારા; રે૦
ચાર વર્ણ આશ્રમ અધીકારી, ઉંચ નીચ ચંડાલા; રે૦

અજર અમર જોગી રસ પીવે, દંડ કમંડલ વાલા; રે૦
ગોરખ દત્ત મછંદર છાકે, કૃપા કીયી દયાલા; રે૦
અગમનિગમ રસ અગમ બખાને, કરક જપો તાકી માલા; રે૦

નદીઆં નાલે બીસર આઈ કંગના—રાહ.

મન તોહે કેતો કહું સમજાયકે. મ૦

લાખ કહી. તુને એક ન માની, ભાગત શીશ ધુનાયકે; મ૦
જપ તપ નિયમ તીરથ નહીં કીનો, સતસંગતમેં ધાયકે; મ૦
વિષયવાસના ક્યું નહીં ત્યાગે, મરીહો ફિર પછીતાયકે; મ૦
કહે કરક ગુરૂજ્ઞાન બિના મન, બસીહો જમપૂર જાયકે; મ૦

કહેવા દેને કાન્હ, તારી માને—રાહ.

ઈશ્વર ચરણ ગ્રહી, રહો જીવ. ઈ૦

જન્મ જનમ પ્રાયશ્ચિત જેતે, ક્ષણમેં જાત બહી; ર૦
જમકીકરકો ભય નહીં લાગે, વેદ પુરાણ કહી; ર૦
જનક સનક સુખદેવ બખાને, સબને શરણ લહી; ર૦
કહે કરક બેધડક નામ લે, સતગુરૂ સંગ રહી; ર૦

પ્રેમની પીડા તે કોને કહીયે, રે ઓ મધુગર—રાહ.

ભજન કદિ નથી ભાવતું, અલ્યા તને. ભ૦

માના ઉદરમાં કોલ તેં કર્યોતો, સ્મરણ કરીશ જેમ માવડું; અ૦
બહાર આવીને વાત તેં વિસારી, કામ તને મળીયું ફાવતું; અ૦
લાડ માબાપના જોઈ જોઈ ફૂલ્યો, ધન છે જોર જણાવતું; અ૦

પરણીને લાવ્યો તેનું મુખ નથી મૂકતો, વચન કહે તું મ્હલાવતું; અ૦
જોબનના જોરમાં ને ચાલે તું તોરમાં, આયુષ્ય જાયછે સરાવતું; અ૦
સાધુનો સંગ સ્વપ્ને નહીં કીધો, જેનું મુખ રામનામ ગાવતું; અ૦
કરક તું દુ:ખ હવે જોજે પરલોકમાં, જમડાનો માર મચાવતું; અ૦

આજ તો હમારે બાગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

ભજન બિન મનવા તું ફિર પછીતાયગા. ભ૦
હાથી તજ ઘોડા તજ, દીનાનાથ ગાયગા,
ધન ધામ બામ તજ, પરમ પદ પાયગા; ભ૦
મોહ તજ માયા તજ, પ્રભુગુણ ગાયગા,
સજ્જન સનેહી તજ, યહી તન જાયગા; ભ૦
તન મન ધન બીચ, ભરમ ભુલાયગા,
કરમ કુસંગ તજ, અમર હો જાયગા; ભ૦
કર સતસંગ બ્રહ્મ, તબી ઓલખાયગા,
ગુરૂ બિના આતમપદ, કરક ન પાયગા; ભ૦

રાહ ઉપરની.

યા હી જગ જીયો જીવ પ્રભુગુણ ગાયકે,
પ્રભુગુણ ગાયકે તું હરિગુણ ગાયકે. યા૦
મનુષ્યા જનમ તું બહોર ના પૈહો;
સફલ સ્વરૂપ સધાયકે; યા૦
યા તન મન ધન સ્વપ્નેકી માયા;
હૈ રહી તોહે ઠગાયકે; યા૦
માતા તાત ત્રીયા સુત બંધુ;
કોઈ નહીં તેરી સાહાયકે; યા૦

કર્કે સદા પ્રભુનામ સમરી લે;
ગુરૂકે ચરણ લપટાયકે; પા૦

ઇસ તન ધનકી—રાહ.

મુસીબતકી વક્ત કોઈ નહીં તેરા,
કાહે કરત મન મેરા હી મેરા. મુ૦

જા દિન આખિર ઈસિ જીંદગીકા,
તા દિન માલમતા સબ ફીકા; મુ૦

ઈસિ તન ધન કછુ કામ ન આવે,
જા દિન હાથ પસારે તું જાવે; મુ૦

માત તાત અરૂ પ્રાણપ્રિયારી,
યે સબ રોવેંગે હાથ પસારી; મુ૦

જા દિન પ્રાણ ગ્રહે જમરાજા,
તા દિન મુખ નહીં હોત અવાજા; મુ૦

કહે કરક મન સુનહુ દીવાના,
ગુરૂકે ચરણ પર સિર ઝુકાના; મુ૦

રાહ ઉપરની.

હરદમ હરદમ ભજ મન રામા,
યા મુખ ચામ પડી કીહ કામા. હ૦

રામભજન બિન મુક્તિ ન હોઈ,
કોટી ઉપાય કરે જન કોઈ; હ૦

જો જન રામ ભજન ગુણ ગાવે,
બસી વૈકુંઠ પરમ પદ પાવે; હ૦

જીને રચીયો યે જમીં આસમાના,
તું વહ ઈશ્વરકો ધર ધ્યાના; દુ૦
આદિ નિરંજન અકલ સ્વરૂપા,
જગપાલક જગદીશ અનુપા; દુ૦
અશર્ણેશરકો સ્હે શિર નાંઈ,
કહે કરક કુછ કર લે ભલાઈ; દુ૦

પ્રભાતીઉં.

ઉઠ રે આળસુ જીવ નિદ્રા તજી,
વ્હાણું વાયું હજી કેમ સુતો;
રામના નામની લૂટ લાગી રહી,
તે નથી જાણુતો મૂર્ખ તું તો. ઉ૦
દેહ મનુષ્યનો દિવસ હાથે ચડયો,
અવસર જાય છે જાંગ વ્હેલો;
આજ ને કાલમાં કાળ જો આવશે,
સહજમાં મારશે થા ન ઘેલો: ઉ૦
મોહ નિદ્રા વિષે સ્વપ્ન લાગ્યું તને,
મારૂં તારૂં કરી શીર કૂટે;
પાંચ પચીશમાં એક છું વીશમું,
થઇ સરદાર તે ચોર લૂટે: ઉ૦
વિવેક વૈરાગ્યનાં દ્વાર ઉઘાડની,
જ્ઞાનનો અર્ક ચેતન પ્રકાશે;
સાર અસારની આંખ બે ખોલતાં,
તિમિર અજ્ઞાનનું તરત નાસે: ઉ૦

જાગ રે જાગ ચૈતન્ય ચમકી રહ્યો,
આતમારામ શિવ આપ પોતે;
પટમાંહીં જેમ તંતુ પ્રસરી રહ્યા,
કર્ક વિચારતાં ઓતપ્રોતે: ઉ૦

ભજન.

જીવ તેં નહીં જાણ્યું રે, સાધન શિવ તણું રે જી,
લીધું નહીં નારાયણનું નામ. જી૦
તીર્થાટણ કીધું રે, ચારે ધામનું રે જી,
નાહ્યો નહીં આતમગંગ અપાર; જી૦
કાશી ને મથુરાં રે, ગયો ગિરનારમાં રે જી,
હિમાલયમાં અથડાયો અણજાણ; જી૦
જટા શીર ધારી રે, ધૂણી તપ્યો ઘણી રે જી,
અહોનિશ બેઠો જઇને મસાણ; જી૦
પિંડમાં છે પોતે રે, પોતાને ઓળખ્યો નહીં રે જી,
કીધો નહીં સારાસારવિચાર; જી૦
પરમાર્થ પૂછે રે, કર્ક કલ્યાણ છે રે જી,
મળશે તને ભક્તિથી ભગવાન; જી૦

ભજન.

મત કર તું અભીમાન રે, મનવા મેરા. મ૦
જૂઠી માયા જૂઠી કાયા, જૂઠા ધંધે ધ્યાન લગાયા જી;
જૂઠી જ્યું સ્વપ્નેકી છાયા, કહા હમારા માન રે: મ૦
હાથી ઘોડા માલ ખજાના, એક દિન હોય બિરાના રામજી;
નંગે હાથ પસારે જાના, મત કર ખેંચાતાન રે: મ૦

ભાઈબંધ ઔર કુટુંબ કબીલા, હિલમિલ હુએ સબ ભેલંભેલાજી;
જૈસા નદીનાવકા મેલા, બિખ્ખર ગયા મંડાણુ રેઃ મ૦
કોઇ નહીં તેરા તું ન કીસીકા, તજ પરપંચ જતન કર જીકા જી;
આતમજ્ઞાન બિના સબ ફીકા, કરકે ધરો પ્રભુધ્યાન રેઃ મ૦

રાગ પીલુ. ઠુમરી.

ગઇ જવાની આયા બુઢાપા, ભજન બિન તેરા ન કટત કુડાપા.
જા દિન ગર્ભ કીયો તુને કોલા, તા દિન ભૂલ ગયો મન ભોલા.
અહો વિશ્વંભર નાથ તૂ મેરા, મેં હરનિશ ભજન કરૂંગા તેરા.
યાંસે મોહે છુડાવો ગોસાંઇ, મેં હરનિશ તેરી રહું લેહ લાઈ.
દીનદયાલ દયાકે જો દાતા, કૃપાનિધાન કષ્ટ સબ કાટા.
બાહિર આય ગયો સબ ભૂલી, માયા દેખી રહ્યો મન ફુલી.
વિવિધ ભાતિ બહુ રંગબેરંગી, મંદિર માલ કુટુંબ કુસંગી.
સયાન ભયે સબ માન બઢાયો, તબ એક સુંદર નાર લે આયો.
સુંદરી સંગ રહે ડૂબડૂબા, યે હી સંસાર જાન ખૂબખૂબા.
વિષયવાસના રહ્યો મન સ્થાપી, પ્રભુકો નામ ન જાનત પાપી.
જો કોઇ રામ ભજન ગુણ ગાવે, તા સુની મૂરખ શીષ હલાવે.
કામકલ્પના રહી મન છાઇ, પલટે કેશ સુફેદી આઈ.
વૃદ્ધ ભયે તૃષ્ણા લયલીનો, નિશદિન ચિંતાકે આધીનો.
તન પલટે મન પલટયો ન જનકો, સદા ચકચૂર નશા અરૂ ધનકો.
ઐસે મનુષ્યતન બાદ ગંવાયો, બિન ગુરૂજ્ઞાન કરકે પછિતાયો.

આવો હરિ શિવશંકર ભોળા—રાહ.

આવોને મારા મનશંકર લોભી,
લાવોને પેલી તૃષ્ણાને ધોબી. આ૦

લોભી તમે ચતુરા છો જ્યાદા, વળી કાંઈ અથડાશો દાદા,
પછી તમે થઈ પડશો માંદા; આ૦

લોભી તમે લાલચમાં પડશો, તો તો લક્ષચોરાશી ફરશો,
જેથી તમે રોઈ રોઈ મરશો; આ૦

લોભી તમે થાશો મા ડાહ્યા, જગતની તો જૂઠી છે માયા,
અમર નથી રૈ'વાની કાયા; આ૦

લોભી તમને તૃષ્ણા છે પ્યારી, એ તો રાંડ જાણો ધુતારી,
હા! મૂકશે જમપૂર ઉતારી; આ૦

લોભી તમે જે જે કરમ કરશો, તેનાં ફળ પરલોકે ભરશો,
કરક પશુ પંખી અવતરશો; આ૦

મુખડા કયા દેખો દરપનમેં—રાહ.

રામ ભજો મેરે પ્યારા, ખલક તજી રામ ભજો મેરે પ્યારા;
યે જગ જૂઠા જૂઠી દુનીઆ, મત કર મન ધુતારા. ખ૦

સુત પરિવાર સકલ મતલબકે, પ્યારી કહે મેરા પ્યારા;
જીસ દિન પ્રાણ પ્રયાણ કરેગા, તા દિન રહે સબ ન્યારા; ખ૦

માત તાત ઘર રોકર બેઠે, ઓર કુટુંબ પરિવારા;
પુત્રાં સ્નેહી અગનમેં ઝારે, પત્નિ કરત પુકારા; ખ૦

હાથી ઘોડા માલ ખજાના, કોઈ નહીં હે સહારા;
લેકર જીવ ગયે જમરાજા, મુદગલ કરત પ્રહારા; ખ૦

સતસંગત સ્વપ્ને નહીં કીનો, રામભજન નહીં ધારા;
જાતે કરક કાહા અંદેશા. લખ ચોરાશી ભારા; ખ૦

રાહ ઉપરની.

મના તેં હરિજન થઈ શું કર્યું ?
તુને આતમપદ નહીં જડયું. મ૦

આતમપદ અંતરમાં તજીને, તીર્થાટણ શીદ કર્યું ?
નભ સમાન જે વ્યાપક છે તે, ઘટ ઘટ સજડ ભર્યું: મ૦

સત ચિત્ત આનંદ મૂકી સરવમાં, જડ દુઃખ મીથ્યા ધર્યું;
પરબ્રહ્મ પરમાત્મ જ પોતે, તે નજરે નહીં પડયું: મ૦

જલતરંગમાં ભેદ ન ભાઇ, સાગરજલ એક ભર્યું;
જીવ શિવને તેમ સમજી લે, વેદવચન અનુસર્યું: મ૦

ભેદવાદીથી ભરમે ભૂલ્યો, ડગ ડગ પાપ તેં કર્યું;
કહે કરક એ કાયર તારૂં, આવાગમન નહીં ટળ્યું: મ૦

રાહ ઉપરની.

મના તેં ઇશ્વરસુખ ના લહ્યું,
તને અનેક વાર મેં કહ્યું. મ૦

આજ કાલ દિન કરતાં તારૂં, આયુષ્ય વહીને ગયું;
મ્રગતૃષ્ણા સમ લાલચ માટે, ફોકટ દુઃખ બહુ સહ્યું: મ૦

પરમારથમાં પ્રીત ન કીધી, સ્વારથમાં શું થયું ?
જગશોભામાં જે કાંઇ કીધું, તે સહુ તારૂં ગયું: મ૦

ચેતી શકે તો ચેત હવે જે, થાવું હતું તે થયું;
બળતામાંથી ખેંચી લેને, જે કાંઇ બાકી રહ્યું: મ૦

શિવપદ સાચું મૂકી દઇને, જીવનું પદ શીદ લહ્યું ?
કરક ભૂલ્યો તું કોટી જનમથી, ગુરૂનું વચન નવ ગ્રહ્યું: મ૦

રાહ ઉપરની.

મના તું ભજ પરમેશ્વર અરે,
તારૂં જનમ મરણ દુઃખ હરે. મ૦

કોટીક જન્મ ધર્યાં તેં પ્રાણી, કીડી કુંજર ખરે;
ભક્તિભાવ વિના તું મૂરખ, પલ પલ જન્મે મરેઃ મ૦

પૂર્વજન્મની ખેર હોય તો, ભક્તરાજ અવતરે;
સેવા સ્મરણ શ્રીગુરૂકૃપાથી, બ્રહ્મજ્ઞાન અનુસરેઃ મ૦

જપ તપ સાધન કોટી કરે પણ, તેથી અરથ ન સરે;
આતમજ્ઞાન વિના અંધારૂં, માયા કૂપમાં પડેઃ મ૦

મોહ માયા મમતા વશ રાખી, જીવદશા પરહરે;
શિવ થઈ સોહંમાંહી સમાવા, કરક જતન તે કરેઃ મ૦

રાહ ઉપરની.

કોઇક દિન જમનો ઝપાટો પડે,
તારે માથે મોત ગડગડે. કો૦

મોટ મોટાને મરડી નાખ્યા, સન્મુખ કોઈ નહીં ઠરે;
આ માયાના કાળચક્રમાં, તું શીદ વચમાં અડેઃ કો૦

રાવણ સરખા અતિ અહંકારી, લંકા સાથે બળે;
માયા વહીને વ્યાકુળ કીધા, ઈર્ષા કેમ જ તરેઃ કો૦

રાજા માનધાતા મહા મોટા, કંસના કટકા કરે;
કાળયવનને કાયર કીધો, શીશુપાળ થરથરેઃ કો૦

હીરણાકસ્યપ હું હું કરતો, દાનવ દિલ નહીં ડરે;
લોમશ જેવાને લુંટી લીધા, જોડી જેની નહીં જડેઃ કો૦

દુર્યોધન સો કૌરવ સાથે, કુરૂક્ષેત્રે રડવડે;
છપ્પનકોટી જાદવ જેવા, તેની જડ નહીં જડેઃ કો૦

કોટીક વાર તું જન્મ ધરીને, મરણના મુખમાં પડે;
કરક કાળજું ઠામ રાખીને, ભજન કેમ નહીં કરે: કો૦

રાહ ઉપરની.

મના તું ભજ રે ભજ ઇશ્વરા,
ગયું જોબન આવી જરા. મ૦

કર કંપે કાયા તુજ ધ્રૂજે, પગ નહીં રહેતા ખડા;
કમરતણો કાંટો મરડાયો, ઘુંટણ થયાં ગળગળાં: મ૦

મનુષ્યા દેહ મૂરખ તેં ખોયો, કીધી નહીં સરભરા;
ભક્તિ વિના તેં ભવમાં જન્મી, ભર્યાં પાપના ઘડા: મ૦

પ્રપંચમાં પરમેશ્વર ભૂલ્યો, ભૂલ્યો વિશ્વંભરા;
આજકાલમાં જમના દૂતો, સન્મુખ રે'શે ખડા: મ૦

ઝટપટ જપ ઇશ્વરને પાપી, બંધ તૂટે તડતડા;
કહે કરક વિષયનું હાડકું, મૂકી દે કુતરા: મ૦

ભૂલ્યો ભૂલ્યો મુસાફર ગઠડી—રાહ.

મન તું મેરો કહ્યો નહીં માને. મ૦
પરમારથકી પેર ન જાને, માયાકો પક્ષ તાને; મ૦
વિવિધ ભાતિ તોહે કહી સમુજાયો, તું નહીં ધરત જુ કાને; મ૦
સંતનકો ઉપદેશ ન માને, મૂરખ આપ બખાને; મ૦
કહે કરક મૂરખ મન તેરી, ગતિ કાહુ નહીં જાને; મ૦

રાહ ઉપરની.

તૃષ્ણા મનકી ના ગઇ રે, બિના ભજન. તૃ૦
બાલાપન ગઈ ભર જવાની, ઇશ્કબાજીમેં વહી રે; બિ૦

તન કંપે ઇંદ્રિય ભઈ શીથીલ, જીવ ન જંપે કહીં રે; બિ૦
ક્ષણુ ક્ષણુ પલ પલ આશ ઠગારી, ઉઠત કલ્પના લઈ રે; બિ૦
કરક બિના સંતોષ કીયેસે, સુખ સંપતિ નહીં નહીં રે; બિ૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

ક્યું ગફલતમેં સોતા પ્યારે, જમ મારેગા સોટા રે;
અવસર ચૂકયો બહોર પછીતેંહો, ફિર ફિરેગા રોતા રે. ક્યું૦

મન મૂરખ તૃષ્ણા નહીં ત્યાગે, હરનિશ ધનકું જોતા રે;
અંત સમે કુછ કામ ન આવે, તજકે જાત લંગોટા રે; ક્યું૦

સુલફા ગાંજા ચરસ તમાકુ, પીયે ભંગકા લોટા રે;
સદા રહે ચકચૂર નશાસેં, જેસા રાક્ષસ મોટા રે; ક્યું૦

કર લે યાદ સદા સદગુરૂકી, કબહુ ન આવે ટોટા રે;
કહે કરક સતસંગ કીયેસે, જો ચાહે સો હોતા રે; ક્યું૦

રાહ ઉપરની.

તજો જગ જૂઠ ભજો મન રામા. ત૦

સકલ શિરોમણિ નામ રીપમેં નિધિ, અક્ષર દોહુ તમામા;
રામ - રકાર રટયો ગજરાજન, પાયો વૈકુંઠધામા; ત૦

મરા મરા કહી નામ ઉચ્ચાર્યો, ઉલટ ભયો સુખધામા;
નામ રટયો પ્રહલાદ વિભીષણ, ભીલડી ભકત સુદામા; ત૦

વેદ પુરાણુ કહે સબ પંડીત, રૂષી મુનીકો વિરામા;
કરક જગતજંજાલ બડીસેં, મુકત કરત યહી નામા; ત૦

રાહ ઉપરનો.

ભાવી કાહુ ન જાન પરે રે. ભા૦

જો જાનત દુર્યોધન રાજા, કાહેકુ જુદ્ધ કરે; ભા૦
વન વન વિપત સહી નલરાજા, હરિશ્ચંદ્ર પાણી ભરે; ભા૦
ગૌતમરૂષીકી નાર અહલ્યા, શિલા હોય પડે; ભા૦
ભાવી બસ યા લોક ચતુર્દશ, કરક કયા સોચ કરે; ભા૦

ગૌ ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

રામભજનકા મેલા, સાધુ રામભજનકા મેલા,
તુમ કાહેકું ભટકત ઘેલા. સા૦

અપની કરની પાર ઉતરની, કાહા ગુરૂ કાહા ચેલા; સા૦
માત તાત ત્રિયા સુત નાતી, હિલમિલ બેઠે ભેલા; સા૦
અંત સમય કોઈ કામ ન આવે, આખર જાત એકેલા; સા૦
યા સંસાર સરાહકો મંદિર, હોત મુસાફર ભેલા; સા૦
આજ ગયે કોઈ કાલ ચલેગા, જયું સ્વપ્નેકા ખેલા; સા૦
યા સંસાર બિનો નાહીં ગ્રહેણા, સોદાગર અલબેલા; સા૦
કરક ભજનકા સોદા કર લે, સતસંગત હે સ્હેલા; સા૦

રાહ ઉપરની.

ભૈયા તન ભયે બુઢૌવા, ભજન બિના પછીતૌવા. ભૈ૦
કોટી કલ્પના ઉઠત મનમેં, બોલત વચન જયું કૌવા; ભૈ૦
સુત પરીવાર કહ્યો નહીં માને, ગાલી દેઇ પતૌવા; ભૈ૦
ચરપૈયા તતીયા તન રાખે, હરનિશ કાટત જૌવા; ભૈ૦
કાહે કરક બુઢાપન એસો, આતમપદ નહીં પૌવા; ભૈ૦

ગજલ.

સમાલો તેગ અદાકો—રાહ.

હરિ હર નામ હૃદય ધાર, મોરે દિલ દિવાને,
ખબરદાર રે હુશીઆર, મોરે દિલ દિવાને. હ૦

સમરન કરો હરિ નામકા, સુજાન અબ,
ન આરામ બિના નામ, મોરે દિલ દિવાને; હ૦

યે સંસાર દિના ચાર, છોડ પ્યાર સબ,
ખલ્ક ખ્વાબકી તજ આશ, મોરે દિલ દિવાને; હ૦

જીસ દિન તુઝે હે કામ સો, સમાલ પ્યારે,
ઉસ દિનકી ફિકર રાખ, મોરે દિલ દિવાને; હ૦

નિશદિન કર્કનસીહત તુજે, એક નામકી હે,
પ્રભુપ્રેમ પરમાનંદ, મોરે દિલ દિવાને; હ૦

જીને આપકું જોયા નહીં—રાહ.

હરદમ કીસે સુનતા નહીં, બાજે નગારા મોતકા. હ૦

ઇસ તન હે ચદ્દર ખ્વાબકી, રચના બની સબ આબકી,
હૈ દામની જ્યું આભકી, બા૦

કયા ગુમાન વાહી શરીરકા, બુદબુદા જેસા નીરકા,
કર સંગ સતગુરૂ પીરકા, બા૦

કૉહાં ગયે રાજા રાવણા, સોતે પલંગ બિછાવનાં,
તજ દે જગતકી ભાવના, બા૦

કોટીક જલ ગયે આગમેં, કોટી જમીનકે બાગમેં,
કોટી ગયે જલદાગમેં, બા૦

કર ભજન રહ હુલ્લાસમેં, હરદમ શ્વાસોશ્વાસમેં,
કહે કરક બસ વિશ્વાસમેં, જો૦

રાહ ઉપરની.

હરિ હર કભી ભજતા નહીં, મનવા મુસાફર રૈનકા. હ૦

ધન લાખ ઓર કરોરસે, મગરૂરી કરતા જોરસે,
ચલતા જમીન પર તોરસે, મ૦

મજબૂત મહલ બનાયકે, ચૂનં ચિનાયે લાયકે,
સોતા પલંગ બિછાયકે, મ૦

ચકચૂર ગાંજા ભંગમેં, જાતા નહીં સત્સંગમેં,
નિશદિન રંગએરંગમેં, મ૦

જાનત નહીં કુછ આપકું, હરનિશ કરતા પાપકું,
જપતા નહીં પ્રભુજાપકું, મ૦

ન્યારા રહા દેદારસે, ભજતા નહીં નિજ પ્યારસે,
લપટા રહે સુત નારસે, મ૦

દિન એક એસા આયગા, ગુરૂજ્ઞાન બિન પછીતાયગા,
કહે કરક મારા જાયગા, મ૦

ગજલ.

નાગનકે બચ્ચે નાગ ઉનસે—રાહ.

જોગીકો ઇસ જગતકી ફીકર ન ચાહીએ,
અગર કહે જો આયકે સુનના ન ચાહીએ. જો૦

દરવેશકો દિલ આપકા ફેલા ન ચાહીએ,
દુનીઆમેં હર હાલ ખ્યાલમેં ન લાઇએ; જો૦

ખટ્ટા મીઠા ચરસકા ચખના ન ચાહીએ,
અસલ ફકીરી રીતિસે હરનામ ગાઇએ; જો૦
મેવા મીઠાઈ મીસરી ન મોજ ચાહીએ,
અગર મિલે જો આયકે ટુકડા સો ખાઇએ; જો૦
કફની ગલેમેં ડાલ દુપટ્ટા ન ચાહીએ,
નિવાસ તરૂ દેહરા સ્મશાન હોઇએ; જો૦
ધર મૌન ધુનધ્યાનમેં બકવા ન ચાહીએ,
કહે કર્ક રમતા રામમેં આરામ પાઇએ; જો૦

રાહ ઉપરની.

બાજે નગારા મોતકા ગફલતમેં ક્યા પડા,
સીર તેરે ઉપર કાલ હે શમશેર લે ખડા. બા૦
ગયા બાલાપન ખેલતે જવાની નિંદરા,
બુઢ્ઢા ભયે મુશ્કિલકા નિશાન ગડગડા; બા૦
કૈ લાખ અર્વ ખર્વ જીને મારકે ધરા,
બડે બડે ઉમરાવ થે ક્યા તેરા આશરા; બા૦
આઈ અદલ તકદીરકી ટકતા નહીં જરા,
પલ એકમેં ગિરાયગા કિલ્લા યહી તેરા; બા૦
ઉસ રબસે કર દોસ્તી દિલજાન હે ખરા,
સો આદિ મધ્ય અંતમેં પ્રત્યક્ષ આજ બડા; બા૦
ભ્રકુટીવિલાસખેલ જીને જગત વિસ્તરા.
ડર જીનસે લગે કાંપને જુ કાલ થરથરા; બા૦
દેદાર દેખ દિલસે ક્ષણુમેં સબી ફિરા,
મુશ્કિલકો આસાન પે ઉલટાયકે ધરા; બા૦

સબ નૂરમેં ભરપૂર હે આસમાન અરૂ ધરા,
કહે ફર્ક મેરી તર્ફ દેખ કાલ તડફડા; બા૦

રાહ ઉપરની.

આયા તું કીસ કામકું જગતમેં કયા કીયા,
નાલત હે જીંદગી પે તું જીયા સો ના જીયા. આ૦
કીયા થા તુને કોલ જબ્બા સીર ઉંધા રહા,
જગ દેખકે તમામ બેઇમાન હો ગયા; આ૦
બેવફાને દિલ સફાસે હરિનામ ના લીયા,
આદમકી રાહ છોડકે કુફરમેં દિલ દીયા; આ૦
ભરકે કટોરા પ્રેમકા કબહુ નહીં પીયા,
ગાંજા તમાકુ ભંગ અરૂ શરાબ પી લીયા; આ૦
હર વખ્ત વોહી તખ્ત પે મુજરા નહીં દીયા,
વહી દિનકે દેદારસે ઉલટા ચશમ કીયા; આ૦
દિલ ચમનમેં એક બાગ થા સો દેખ ના લીયા,
ગુરૂકે કદમ પે શીસકો ઝૂકા નહીં દીયા; આ૦
નસીહત કરતે રોજ ફર્ક દિલ પે નહીં લીયા,
અયે હાય બેવફા યે તુંને કયા ઝુલમ કીયા; આ૦

અગર હમ બાંગબાં હોતે—રાહ.

હકીકતકે જો ફંદોંમેં, જબાં અપની ન આતીહે. હ૦
ચુગલ ચોકસસે કરતી, કુશલ કબહુ ન ચાહાતીહે; હ૦
જૂઠકું સાચ સાચ જૂઠી, કુફર સોયા જગાતીહે; હ૦

ચપલ નિંદા પરાઇમેં, નામ રબકો ન ગાતીહે; હ૦
કરક કાટું અગર ઇસિકું, શરમ નાહીં યે પાતીહે; હ૦

રાગ ઉપરનો.

સુનો મનવા મેરે પ્યારે, ભજન બિન જન્મ જગ હારે. સુ૦
કીયા નહીં કામ ઉસ દીનકા, લીયા નહીં નામ ઇશ્વરકા,
ફિરે મસ્તાન માયામેં, ભરા અહંકાર કાયામેં; સુ૦
કીયા સુત નારસે નાતા. નહીં ગુણ રામકા ગાતા,
ભરા અભીમાન હે ધનકા, કીયા નહીં સંગ સંતનકા; સુ૦
બખીલ દેતા નહીં કણકા, ભરા ભંડાર સબ અન્નકા,
ખજાના ચોર લૂટેગા, ઉસી દિન શીર કૂટેગા; સુ૦
કરી લે સંગ સદગુરૂકા, ચહે દેદાર ઉસ નરકા,
બિના નિજ આત્મપદ પાયે. કરક કોટી જનમ જાયે; સુ૦

લાવણી.

તેરી તો ઉલફતમેં હુવા બદનામ—રાહ.

તજો મન જૂઠી જગતકી આશ,
ભજન બિના બીત ગયે સબ શ્વાસ. ત૦

ગયે પરદેશ આશ કરકે,
તજે સબ સુખ ભોગ ઘરકે;
ન ભોજન મિલે પેટ ભરકે,
ભટકતે રહે રેન તડકે;

હરનિશ આશા ધારકે, જા બેઠે પરદેશ;
રામભજનકી માલા છોડી, બહુ બિધિ સહેહે ક્લેશ;
લેશ નહીં ભક્તિ કીયાહે પ્રકાશઃ ભ૦

કહા તું માન મેરે મનવા,
તુજે બીરમાયે જગત જનવા;
લોક પરલોક ધરત તનવા,
સ્થીર નહીં રહત એક ક્ષણુવા;

મન મૂરખ ચંડાલ હે રે, આશા નિર્લજ નાર;
સુરનર મુની બ્રહ્મા બીરમાયે, શંકર નેજાધાર;

ડારતી આશા અપની ફાંસ: ભ૦

આશકી બાંધ ગલે દોરી,
પ્રીત પરમેશ્વરસે તોરી;
કીયે પ્રપંચ કપટ ચોરી,
ભાગ્ય બિન મિલતી નહીં કોડી;

આશા અધમ અભાગિની, મન તેરે: સરદાર;
દોનોં મિલકે ધુંધ મચાયો, કર દીનો લાચાર;

નાર તુંને નરકું કીયે ઉદાસ: ભ૦

મના તું બિના સ્વાર્થ ભટકે,
ભજન નહીં કરત પ્રેમલટકે;
મારૂંગા પકડ જ્ઞાન ઝટકે,
દરદ મેરે દિલમેં યે ખટકે;

આશા મન દો ના મરે, મર મર જાત શરીર;
સાક્ષી આતમ સબસે ન્યારા, પ્યારેકું નહીં પીડ;

ધીર ધર બૈઠે યું કરકરાશ: ભ૦

હોરી.

આવ્યો માસ વસન્ત વધામણાં—રાહ.

એસો રત્ન જન્મ નહીં બારબાર,
દુર્લભ્ય ખોયો હા! ભરમજાલ. એ૦

રત્ન જન્મ ધન બહોર ન પાઇહો,
મનુષ્ય તન મુક્તિકો દ્વાર; એ૦

ચિંતામણિ સમ જો ચિંતવે સો,
સત્ય હોત કહે વેદ ચાર; એ૦

સ્વર્ગલોક ઇચ્છે યહ તનકો,
સો તૂને ખોયો બિના બિચાર; એ૦

તન છૂટે પાસર પછિતાઇહો,
કરક પડે જબ જમકો માર; એ૦

રાહ ઉપરની.

એસી હોરી ન ખેલીએ બારબાર,
કોઇ કાકો પુરૂષ કોઇ કાકી નાર. એ૦

યહ જગ હોરી રહે દિન થોરી,
આખર હોવહી તાર તાર; એ૦

જો ખેલે સો બહોર પછિતાવે,
જુગ જુગ હોત ખેજાર ખાર; એ૦

તજી સત્સંગ કુસંગ ન ખેલો,
ભોગતે જમકો માર માર; એ૦

કરક હોરી હોરીમેં જલાઓ,
જલ બલ હોવહી છાર છાર; એ૦

શિવસ્તુતિ

હરિગીતની ચાલ.

અણનાથકે શિવ નાથ ગિરિજા સાથ શંકર હરહરા,
તવ ચરણ રહું મેં શરણ નિશદિન કર દયા વિશ્વેશ્વરા;
મેં દીન અતિ આધીન રહું લયલીન શંભુ ભૂધરા,
મમ મતિ કર શુભ ગતિ સંકર જય તી જય ભકતેશ્વરા. ટેક૦

હે શશીવદન રતીપતિજલન જતી જટા શિર ગંગાધરા,
અદભુત રૂપ અનુપ અવિગત ચંદ્રશેખર વર વરા;
સુખસદન પંચ હી વદન નાથ અખંડ કંઠ ગરલ ધરા, મ૦

સમશાન કરત નિવાસ ગિરિ કૈલાશ શિવ દીગંબરા,
ગ્રગછાલ ધરત કૃપાલ લોચન લાલ કર ત્રિશુલ ધરા;
વિભુષિત ભસ્મ સમસ્ત તન પર સર્પ ભુષણ સજ કરા, મ૦

ત્રિનયન ત્રિગુણાતીત તેમાં તત્વ તું તત્વેશ્વરા,
ત્રિપૂર ભસ્માસુર કર ચકચૂર જગ રક્ષા કરા;
મતિમંદ કામ પ્રચંડ તાકો દંડ દે શીતલ કરા, મ૦

ઉત્પત્તિ સ્થિતિ પાલન સંહારણ પર સદા પરમેશ્વરા,
ચલ અચલ અવિચલ સકલ ભીતર એક તું સચરાચરા;
શ્રુતી સાર જગદાધાર અમીત અપાર જગ ઉત્પન્ન કરા, મ૦

ગુણ ગહન ગતિ ગંભીર ગુણી ગણ ગાવહી ભવધી તરા,
અગણિત દેવ અનેક સ્તુતિ નિત કરત કોટીક અપ્સરા;
શારદા શેષ અશેશ રટત ગણેશ જય ગૌરીશ્વરા, મ૦

અજન્ય અમર અચ્યુત અવિગત નીકટ દૂર નહીં જરા,
અક્રીય આતમ બ્રહ્મ શંકર ભક્તહિત જગ વિસ્તરા;
સુખકંદ નાથ અખંડ પરમાનંદ જય ધરણીધરા, મ૦
જય જ્યોતિ રૂપ અનુપ જય જય જગપતીત પાવન કરા,
જય રક્ષ રક્ષ પ્રત્યક્ષ જય પરબ્રહ્મ જય માહેશ્વરા;
તુજ ધ્યાન સુખનીધાન ભક્તિ અખૂટ દે કર્કેશ્વરા, મ૦

આજ તો હમારે બાગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

આજ તો હમારે ડેરે, શંભુનાથ આયે;
ઉર ભુજંગ ભસ્મ અંગ, ગંગ શિર લાયે. આ૦
અદભુત રૂપ જટાજુટ, ભૂતને ભરમાયે,
ન જાનીએ ગિરિજાકે નાથ, ગંગ કાંહાં પાયે: આ૦
બેઠે સ્મશાન ધરત ધ્યાન, જ્ઞાનમેં ગુંધાયે,
અસંખ્ય જુગ બીત ગયે, શંકર ભુલાયે: આ૦
ઘુંટન ભંગ નગ્ન અંગ, સંગ ન સોહાયે,
કરક નાથ પાર્વતિકો, દીગંબર ગાયે; આ૦

ગરબો.

કહેવા દેને કાન્હ, તારી માને—રાહ.

વૃષભ ધજાધારી, સમર શિવ. વૃ૦

બ્રહ્મા વિષ્ણુ સેવક જાકે, સુર મુની નરનારી; સ૦
અંગ ભૂજંગ ગલે મૃગછાલા, શીર જટા ભારી; સ૦
પંચવદન શીર ગંગ બિરાજે, નંદી અસવારી; સ૦
પૂરણબ્રહ્મ અખંડ અવિનાશી, કર્ક શ્રી ત્રિપુરારિ; સ૦

ઉઠ પ્રભાત સમર લે તુ—રાહ.

કરૂણાનિધાન નાથ તું શંભુ દીગંબરા,
અનાથપ્રતિપાલ પ્રભુજી વિશ્વંભરા. ક૦

તું દયાલ તું દયાલ તું દયાલ હરહરા,
જગતપાલ તું કૃપાલ તેરે શરણુ મેં પડા; ક૦

મહારાજ શિવાનાથ સદાશિવ ઈશ્વરા,
દાતા ગરીબનવાજ સભી જગતમેં ખડા; ક૦

સત ચિત્ત સદાનંદ શિવ વિશ્વ વિસ્તરા,
અપાર કલા તાહેરી તું ભક્તભયહરા; ક૦

ગુણુજીત ગુણાતીત તું ત્રિલોચનધરા,
પરબ્રહ્મ પરાપાર તું દુઃખમોચન ઝરા; ક૦

મહાદેવ વિશ્વપતિ શિવજી જોગીંદરા,
હે મહેશ! શ્રુતી શેષ સેવે દેવ ઈંદરા; ક૦

સુર મુની ધરત ધ્યાન કરત ગાન અપ્સરા,
કર જોડી કહે કર્ક મેરા તૂ હી આશરા; ક૦

ગુરૂકા શબ્દ જાના નહીં, મન ભયો રે વૈરાગી—રાહ.

તત્વ પરમ પરમાતમા, શિવ આતમ જોગી;
રહત સદા આનંદમેં, સંજોગ અભોગી. ત૦

પંચાનન શીર ગંગ હે, વહે સહસ્ર ધારા;
અગમનિગમ કથકે થકે, સબ નેતી પુકારાઃ ત૦

ગણુ ગિરિજા સંગ ડાકિની, ભૂતનકે સ્વામી;
રહત સદા સ્મશાનમેં; શિવ અંતરજામીઃ ત૦

રૂપ મૌન શીર ચંદ્રમા, અંગ ભસ્મ અપારા;
ડમ ડમ ડમરૂ નાદ દે, સીંગી લલકારા: ત૦
વાઘાંબર મૃગછાલ પે, પદ્મ આસન બૈઠે;
કર્ક જટા શીર પે તપે, શિવ ધ્યાનમેં બૈઠે: ત૦

કેરબો.

ગેંદાકી આઈ બહાર—રાહ.

ધરત જટામેં ગંગ ગંગ, શિવ શંકર જોગી. ધ૦
જાહિર ખંડ સ્મશાન વસતહે, ભસ્મ ધરત સબ અંગ અંગ; શિ૦
આક ધ-તુરાકે શિવ લોભી, ઘૂટત નિશદિન ભંગ ભંગ; શિ૦
નંદી ભંગી ભૈરવ ડાકિની, ભૂત પ્રેતકો સંગ સંગ; શિ૦
કહે કરક અવધૂત દીગંભર, ગિરિજા સતી અર્ધાંગ ધાંગ; શિ૦

રાગ સોરઠ.

નહીં તો ખાયગા ભજન બિન જોથા—રાહ.

અગડ બં બં બં શિવ બોલા,
કર ભજન અડોલ અડોલા. અ૦
જા હી અંગ ભુજંગ વિરાજે, તા હી રૂપ અનુપમ છાજે;
શીર ચંદ્ર ધરત મહારાજે, છબી કોટી ભાનુ જહાં લાજે;

ચાલ.

જટા જૂટ અદભૂત રૂપ શિવ, શંકર અવિનાશી;
વિશ્વનાથ વિશ્વંભર વ્યાપક, સદા બસે કાશી;
ધરત ગંગ અર્ધાંગ પાર્વતિ, શંકર સુખરાશી;
શંખ ચક્ર ત્રિશૂલ હાથમેં, કાટે જમફાંસી;

દોહરો.

વાઘાંબર બલવાન જાકે, ભૃકુટિ ભાલ વિશાલ;
કંઠ ગરલ ગંભીર હે રે, સબ કાલનશીર કાલ;
જગપાલક શંભુ ભોલા: ક૦
જા હી ભભૂત વિરાજત અંગા, સમશાન નિવાસ વિહંગા;
હર હરનિશ ઘૂટત ભંગા, શીર નિર્મલ ઝૂક રહી ગંગા;

ચાલ.

કરત સહલ હરનિશ બેલ પર. ઓઢે મૃગચ્છાલા;
દીગંબર અવધૂત અંગ પર, લીપટે નાગ કાલા;
સેલી સીંગી જ્ઞાન ગોદડી, શંકર મતવાલા;
કામદહન ગતિ ગહન ગુણાતીત, ગલે રૂંઢમાલા;

દોહરો.

આક ધન્તુરા ખાયકે શિવ, બૈઠે ગિરિ કૈલાશ;
રત્નજડિત સુરમ્ય હે રે, શંકર હરકો વાસ;
જીને દૈતનકો રણ રોલા: ક૦
ગણુ ગિરિજા સંગ સુજાના, ગુણી ગાંધર્વ કરત બખાના;
સારદ સુર મુની કરે જ્ઞાના, ચહુ વેદ કથે ગુણ નાના;

ચાલ.

ભૈરવ ભૂત પિશાચ ડાકની, શંકરકી સ્વારી;
નંદી ભંગી સંગ વિરાજે, અકલ કલા ન્યારી;
બટુક ઔર વૈતાલ અપ્સરા, નૃત્ય કરત સારી;
ભક્તાધીન ભગવાન સર્વકી, કરતે રખવારી;

દોહરો.

અમરપતિ અમરકથા જબ, શિવ ગૌરીકો દીન;
જ્ઞાનગરક ગિરિજા ભઈ રે, તન મનસે લયલીન;
યે તો બ્રહ્મજ્ઞાનરસગોલા: ક૦

મહારાજા દેવ વિધાતા, જીને તારે જીવ પરમાતા;
જાકે વેદ વિમલ જશ ગાતા, બ્રહ્માદિક પાર ન પાતા;

ચાલ.

લીલાદિક કઈ ભક્ત ઉગારે, એસે હિતકારી;
બાણાસુર બલવાન કીયો અરૂ. લંકપતિ ભારી;
ભસ્માસુર પાપીકો મારા, પલમેં કરી ખ્વારી;
દક્ષપતિકો દીક્ષા દીની, શંભુ ત્રિપુરારિ;

દોહરે.

ચતુર્પદી યહ ગાવહી, ધન્ય યહી નરનાર;
ચરણકમલ તિનકે સદા મેં, વંદું વારંવાર;
કહે કરક કથા અનમોલાઃ ૬૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

બં ભોલા શિવ ગિરિજારમણું, ગિરિજાવર ગંગારમણું. બં૦
અંગ ભૂજંગ દીગંબર દેવા, શશી શીર શંભુ સદા ધરણું; બં૦
બ્રહ્માદિક સુર સેવક જાકે, શેષ ગણેશ સુ શારદનં; બં૦
અગમનિગમ જશ જાકો ગાવે, હરનિશ નયે કથે કથનં; બં૦
ભક્તનકે ભવબંધનિવારણ, કરક પડા તીનકે શરણું; બં૦

રાહ ઉપરની.

જય શિવ શંકર શશીવદના ભજ, જય શિવ શંકર શશીવદના;
ભૂષણ ભાલ વિશાલ માલ ગલે, ગંગ જટા શિવ સુખસદના. જ૦
કામદહન ગતિ ગહન ગુનાનીત, ગૌરી શંકર દુઃખહરણા;
ભવભંજન શંભુ ત્રિલોચન, ભક્તવત્સલ શિવ સુખકરના: જ૦
જોગજાતિ કૈલાશપતિ શિવ, વિશ્વનાથ વિશ્વંભરના;
પરબ્રહ્મ પરમેશ્વર દેવા, સુર નર અસુર રહે શરણાઃ જ૦

આરતભંજન અધમઉદ્ધારન, જાકી દયા કવિકો વર્ણના;
કોટીક ભાન સમાન જ્ઞાન જો, કરક તાકે સેવે ચરણુઃ જ૦

હમકો છાંડ ચલે બનમાધુ—રાહ.

સુમર સુમર હર શંકર શંકરે, શિવ શંકર અવિનાશી હે;
મુક્તિદ્વાર હરદ્વાર દેખ લો, કાશીપૂરી નિવાસી હે. સુ૦
ઉર ભુજંગ શિર ગંગ અંગ પર, ભસ્મકી ભભક પ્રકાશીહે;
નંદી ભંગી સંગ બિરાજે, ભૈરવ ભૂત હી દાસી હેઃ સુ૦
જટા જુટ અદભુત રૂપ અવિનાશી સદા ઉદાસી હે;
આકપાંત ધ-તુરા પીવત, બીજીયા શીતલ રાશી હેઃ સુ૦
પંચાનન પ્રસન્ન સદા દર્શનકી ગિરિજા પ્યાસી હે;
ડમરૂ ડાક ત્રિશુલ બિરાજે, જોગ જુગત અવિનાશી હેઃ સુ૦
ધરત ધ્યાન આસમાન જ્ઞાન ભગવાન ભક્ત સુખરાશી હે;
ચાર પદારથ દાન દેત શિવ, કર્કરાશી વિશ્વાસી હેઃ સુ૦

હોરી.

લાલ મેરી નચી રે ચુંદરીઆં ફારી—રાહ.

આજ ગિરિજાપતિ ખેલત હોરી,
જહાં ભૈરવ ભૂતકી ટોલી. આ૦
એક તરફ ગૌરી ગંગા સંગ, નંદી ગણુપતિ જોડી;
એક તરફ શિવ શંકર જોગી, શીષ જટા લટ છોડીઃ આ૦
અબીલ ગુલાલકે બાદલ છાયે, ભર ભર રંગકી ઝોલી;
કુમકુમકીચ મચાયકે ખેલે, કેસરગાગર ઘોલીઃ આ૦
બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ દફ, ગાવત ભૂત બહોરી;
રાગ વસન્ત ફાગ શિવ ખેલે, કરક રહા કર જોડીઃ આ૦

પ્રભુસ્તુતિ.

રાગ ભૈરવી.

ભક્તપ્રતિપાલા હો, કર દે નેનુદી નિહાર. ભ૦
મેં તો તોરે આંગન બીચ ખડાહૂં, સુનતા નહીં કયોં પુકાર; ભ૦
સેવકકી સુધ પ્રભુજી લીજે, માયાકે બંધ નિવાર; ભ૦
વિવિધ ભાંત તોરી વિનતિ કરતહૂં, હરનિશ વારંવાર; ભ૦
ભક્ત કરક અભિલાષ યેહી હે, દે દે પ્રભુજી દેદાર; ભ૦

રાહ ઉપરનો.

ત્રિભુવનવાલા વે, હમારા રામ ધણી. ત્રિ૦
અધમઉધ્ધારન શ્રી પરમેશ્વર, સબ જગ પાલક શિરોમણી; હ૦
ધ્રુવ પ્રહલાદ વિભિષણ તારે, ગજ ગુનીકાકી સફલ બની; હ૦
વ્યાસ વશિષ્ટ અરૂ સુખદેવા, સમરત જાકો સહસ્રફની; હ૦
વેદપુરાણ કથે ગુન જાકે, કર્ક ન જાનત મૂર્ખમણી; હ૦

રાગ ભૈરવી.

દુઃખ પૂછો તો હમરા કોઈ નહીં—રાહ.
મોસે બની સો બની ન બની,
અબ ક્ષમા કરો પ્રભુ આપ ધણી. મો૦
મનુષ્યજન્મ સો રત્ન પદારથ,
ભજન બિના ગયો વ્યર્થ મણી; મો૦
પારસમણી સમ સંતસમાગમ,
તાકો તજ્યો મૈંને તનક ગણી; મો૦

ભક્તજનોંસે ભાવ ન કીનો,
ધનહિત ધાયો મેં મૂર્ખમણી; મો૦
કર્કરાશી અગણિત ગુન્હા સો,
કેસે કહું મુખ ગણી રે ગણી; મો૦

રાગ ભૈરવી.

તેરા કુબજાસે દિલ રાજી હમસે
ન બોલના મહારાજ. } રાહ.

તિહારી ચરણ શરણ જગરાજ,
ભક્ત સુખ દેનેકું મહારાજ. તિ૦

પ્રભુ ભક્ત અનંત ઉગારે, પ્રહલાદ વિભીષણ તારે;
વ્રજવનિતાજન્મ સુધારે, મોહન લાડીલે મહારાજ; તિ૦
પ્રભુ દ્રુપદસુતા સુખકારી, અહલ્યા જો ગૌતમનારી;
ગજરાજ ગુનિકા તારી, કૃપા ધાડી હે મહારાજ; તિ૦
પ્રભુ ભીલડી સજન કસાઈ, અરૂ તારી મીરાંબાઈ;
હરિ આપ ભયે જબ નાઈ, ચલે દરબારમેં મહારાજ; તિ૦
પ્રભુ નંદાનંદ ઘનસ્યામા, તારેહે ભક્ત સુદામા;
કરે કરક સદા પ્રણામા, દોઉ કર જોડીકે મહારાજ; તિ૦

રાહ ઉપરની.

તિહારી ભક્તિ દીનાનાથ, મોસે નાહીં બની મહારાજ;
એસો મેં મૂર્ખમણી મહારાજ. તિ૦
સત્યજનોંકો સંગ ન કીનો, વિષયવાસનામેં નિત ભીનો,
જન જન આગે દીનો; એ૦
અમર કથારસ કબી ન પીનો, મદિરાપાન રૂચી રૂચી કીનો,
અપનો નાથ ન ચીનો; એ૦

પ્રભુસેવા સ્વપ્ને ના કીની, નારી સુતસે અતિ આધીની,
ધનહિત રહું લયલીનો; એ૦
અબ તો હરિ હર ઈતનો ચાહું, નિશદિન નામ તુમારો ગાઉં,
કરદ અભયપદ પાઉં; એ૦

જલ ભરી તીરથ કેસી જાઉં—રાહ.

સત્ચીદાનંદ પ્રભુ, મેરી અરજ સુનો મહારાજ. સ૦
ભક્તિ ભાવ નાહીં મનમેં રે, નહીં સમર્થ કોઈ સાજ; સ૦
મેં મતિમંદ સો જાચને આયો, પ્રભુશરનનસે કાજ; સ૦
જો કૃપા પ્રભુ કાલ કરોગે, સો કર દીજે આજ; સ૦
ભક્ત કરકકી સાહાય પ્રભુજી, બાંહી ગ્રહેકી લાજ; સ૦

કહેવા દેને કાન્હ, તારી માને—રાહ.

પૂર્ણ કરો બક્ષીશ, ગુન્હા પ્રભુ. પૂ૦
વાર વાર મેં વિનતી કરતહું, ધર ચરનન પર શીશ; ગુ૦
મેં મતિમંદ સો અધમ અભાગી, જાન્યા નહીં જગદીશ; ગુ૦
આપ દયાનિધિ કલ્પતરૂ સમ, જાનું મેં હરનિશ; ગુ૦
દીનાનાથ કરકકર ગ્રહીકે, દીજે શુભ આશીષ; ગુ૦

ગૌ ચારી ઘેર આવે, વ્હાલો મારો—રાહ.

નહીં નહીં ઇશ્વર બિન કોઈ કાકો. ન૦
દીનદયાલ કૃપાલ વિશ્વંભર, પતિ જગતરચનાકો; ન૦
સુત પરીવાર સકલ મતલબકે, જેસે ધર ગુનીકાકો; ન૦
બખત પડે કોઈ કામ ન આવે, ગલસ્તન જ્યોં અજાકો; ન૦
ઇશ્વર બિન સ્વપ્ને સુખ નાહીં, દેખો વેદ મત જાકો; ન૦
સુક સનકાદિક ઔર બ્રહ્માદિક, ભજન કરત સબ વાકો; ન૦
તૂ હી માત તાત પરમેશ્વર, કરક પિતા સો સદાકો; ન૦

ઉઠ પ્રભાત સમર લે તુ—રાહ.

જય મહેશ જય મહેશ, જય મહેશ દાતા,
વિશ્વંભર વિશ્વનાથ, ઇશ્વર વિધાતા. જ૦
આદ તું અનાદ ઓમકાર દીનનાથા,
રામ શિવ કૃષ્ણ એક, વેદ કહે ગાથા; જ૦
લક્ષ તું અલક્ષ તું, જગ પ્રત્યક્ષ જાતા,
સત ચિત આનંદમય, એક રંગ રાતા; જ૦
માત તું જ તાત તું સજન સ્નેહી ભ્રાતા,
દેવ સર્વ દેવનો મહાદેવ તું વિખ્યાતા; જ૦
નામ સુખધામ કામ કર્મ નહીં ગાતા,
કર્ક તજી તર્ક રહો, પ્રેમ રંગ માતા; જ૦

હરિભજન વિના—રાહ.

ઓ વિશ્વપતિ, પાવન કરીને અમને પાર ઉતારો;
મારા વ્હાલાજી, દયા કરીને દુઃખસાગરથી તારો. ઓ૦
મારે મહાપદમાં જઈ મળવું છે, એક બ્રહ્મ થઇને ભળવું છે,
આ જન્મમર્ણથી ટળવું છે; ઓ૦
તે પદ આત્માનું રહ્યું પ્રકાશી, મારે નથી જાવું મથુરા કાશી,
નથી ભોગવવી લક્ષ ચોરાશી; ઓ૦
જે સતચિત્તઆનંદ રૂપ સદા, તે અવિનાશી નહીં નાશ કદા,
છે પૂરણ વ્યાપક ગગન અદા; ઓ૦
જેને રંગ રૂપ કે રેખ નહીં, નહીં ચંદ્ર સૂરજનો પ્રકાશ તહીં,
જ્યાં મન વાણીની ગમ ન કંઈ; ઓ૦
જેને બ્રહ્મા શેષ વખાણેછે, તેને વેદ વેદાંત પ્રમાણેછે,
કહે કરક અનુભવી જાણેછે; ઓ૦

હમકો છાંડ ચલે બન માહુ—રાહ.

સુખકે સદન નિત આનંદઘન મેરી, અરજ સુનો અવિકાર રે. સુ૦
યહ જગ જૂઠો જૂઠી દુનીઆ, જૂઠો સબ સંસાર રે;
જૂઠો જૂઠો ફિર ફિર જૂઠો, જૂઠો સકલ અસાર રે: સુ૦
યહ પ્રપંચ પરમ દુઃખદાતા, તામેં મેં હું ખ્વાર રે;
કારણ કવન નાથ તુમ રચીયો, રચીયો કવન વિચાર રે: સુ૦
યહ તન ધન સ્વપ્નેકી માયા, નાહીં ઠરત લગાર રે:
તા પર આશા તૃષ્ણા મેરી, લાલચ લગી અપાર રે: સુ૦
તુમ બિન મેરો સાહાય કવન પ્રભુ, શરણ પડયો નિર્ધાર રે;
કહે કરક કર જોડી જગતપતિ, આવાગવન નિવાર રે: સુ૦

લાવણી.

હો ગયા નામ બદનામ યારકે બદલે—રાહ.

તુમ જાનતહો જગનાથ બાત ઘટઘટકી,
મેરે સીર પર બોજા ભરા ભરમકી મટકી. તુ૦

કઈ કોટી જન્મકે પુણ્ય મનુષ્યતન પાયા,
કાયા નગરી ગુલઝાર દેખ મન ભાયા;
બાલાપન જવાની ગઇ બુઢાપા આયા,
ભૂલ ગયે શિવોહં નામ પતા નહીં પાયા;
બિન ભજન ઉમર સબ ગઈ હાથસે સટકી: મે૦

યે સજન સનેહી નાર કુટુંબ પરીવારા,
જૂઠી માયા જંજાલ રગડ સંસારા;
આશા તૃષ્ણા ધન ધામ મોહિની દારા,
નહીં છૂટત કર્મકી જાલ વાર નાહીં પારા;
દો દિનકી દુનીઆ દેખ રહા મન અટકી: મે૦

પ્રભુ પરમતત્વ પરમાતમ ગગન સમાના,
બિન ગુરૂજ્ઞાન સોહં બ્રહ્મ નહીં જાના;
નિત એક પૂર્ણ અદ્વૈત નામકો ગાના,
સત્ચિદાનંદ પરમેશ્વર વેદ બખાના;
કલ્યાણ કૃપાનિધાન કરો બસ પતકીઃ મે૦
મૈં દાસનદાસ તિહારો દીનકે નાથા,
જપું પંચાક્ષર નિત જાપ કથું પ્રભુગાથા;
અજ અમર પ્રભુ રહું સદા તુમારી સાથા,
કહે કર્ક નાથ બેધડક પકડ મમ હાથા;
મેં પડા તિહારે શરણ શીષકો પટકીઃ મે૦

કહેવા દેને કાન્હ, તારી માને—રાહ.

ઇશ્વરસે લાગી, લગન મેરી. ઈ૦
અનેક જન્મકો અંતર મિટયો, ગુરૂકી દયા જાગી; લ૦
અબ નાહીં અપને મન ધોકા, શોક સકલ ત્યાગી; લ૦
ઘટ અપનેમેં રહ્યોહે પ્રકાશી, તા સંગ રહું પાગીઃ લ૦
કરક કહે સદગુરૂકી દયાસે, જ્ઞાનદ્રષ્ટિ જાગી; લ૦

જે કોઇ પ્રેમી અંશ અવતરે—રાહ.

હમારા ઈશ્વરસે દિલ લગા. હ૦
નિયમ છુટાહે નામસ્મરણસે, પ્રેમ નિરંતર જગા; હ૦
ઈશ્વર માત તાત પરમેશ્વર, સજન સનેહી સગા; હ૦
સ્થાવર જંગમ હે સબ ભીતર, ખાલી નહીં કોઈ જગા; હ૦
કરક કહે ઈશ સબ ઘટ દેખા, મત કર કીસસે દગા; હ૦

માછીડા હોરી હલકાર—રાહ.

રામભજનગુલતાન, લગ ગઈ. રા૦
રામભજનધુન જા ઘટ લાગી, ઘટ ઘટ ડેડત નિશાન; લ૦
જેહી ગુલતાન સકલ જગ ઢુંઢે, ખોજત વેદ પુરાન; લ૦
કઈ જોગી કઈ ભયે સન્યાસી, કઈ બેઠે ધર ધ્યાન; લ૦
રમતા રામ કરક ઘટઘટમેં, તજી દે જીવ અભીમાન; લ૦

જલ ભરી તીરથ કૈસી જાઉં—રાહ.

નયના નિજ નાથસે લગ રહી હમારી આજ. ન૦
બરજોરી સરજોર ન માને. નહીં કુછ ચલત ઈલાજ; ન૦
દિન નહીં ચયન રેન નહીં નિંદ્રા, કલ ન પડત મહારાજ; ન૦
જીત દેખું તીત નાથ નિરંજન, ઘટ ઘટ કરત અવાજ; ન૦
ભકત કરક દર્શનસે છાકા, છુટ ગઈ સબ લાજ; ન૦

સોરઠની દેશી.

જન કોઈ પ્રભુ નામ બખાના,
જાકો ગાવત વેદ પુરાના. જ૦
જે જન પ્રભુકો નામ બખાને, તાહીકો જન્મ નહીં આના;
ચોરાશીલક્ષભય નહીં વ્યાપે, હોત સો પ્રભુ સમાનાઃ જ૦
ઈશ્વર નામ સમાન નહીં હે, જપ તપ સાધન આના;
દાન ધર્મ ઓર કર્મ ઘને રે, ક્ષણભંગુર સમાનાઃ જ૦
તીરથ વરત કરો કોઈ કોટીક, કષ્ટ સહો જો નાના;
જોલોં ન નામ રહે હીરદામેં, તોલોં નહીં ભવહાનાઃ જ૦
ભાવ કુભાવ ભજે જન કોઈ, માયા મોહ વિહાના;
કરક કટે ભવબંધન જેતે, પહુંચત સ્વર્ગ નિશાનાઃ જ૦

રામ લક્ષ્મણ વનવાસસે આયે—રાહ.

જીને નિરંતર ઈશ નામકો, કીયોહે રસપાન રે. જી૦
જો પ્રભુનામ જપે નિશવાસર, તા ઘટ ઉડત નિશાન રે; જી૦
જા ઘટ સોહં બ્રહ્મ બખાના, વ્યાપક ગગન સમાન રે; જી૦
માયા મોહ વિષય રસ ત્યાગી, ધરત નિરંતર ધ્યાન રે; જી૦
કરક જપો પ્રભુ નામ સદોદિત, ગુરૂગમ ખેંચી કમાન રે; જી૦

રાગ બેહાગ.

ભક્તિ નાહીં ખીલોના, પ્રભુકી. ભ૦
જાકે ધડ પર શીષ નહીં હે, સો નર કરત બખાના; પ્ર૦
તન મન ધનકી ખબર ન જાને; જેસે ફિરત દિવાના; પ્ર૦
કોઉ નિંદા કોઈ કરત બડાઇ, સબકો સમ કર જાના; પ્ર૦
પ્રભુભકિત શૂલી પર સોના, કરક સદા મન માના; પ્ર૦



જ્ઞાન.

જલ ભરી તીરથ કૈસી જાઉં—રાહ.

મોરી સુરત ગગનગુલતાની, લગન નથી લાગ રહી. મો૦
બિન આકાશ જહાં મંડપ છાયો, ધરતી બિન ઠહરાની;
બિના ચરણુસે ફિરત ભમરીઆં, અનહદ બોલત બાની: લ૦
બિન ચંદા ઉજીઆરી દરસે, બિના સરોવર પાની;
બિન બાદલ જહાં વિજલી ચમકે, ગગનઘટા ઘહરાની: લ૦
બિન રસના મધુ મંગલ ગાવે, બિન કર તાલ બજાવે;
બિના નયનસે રૂપ નિહારી, ભૂલા મન સમજાવે: લ૦
ચાર વેદ સો બેદ ન જાને, બિન ગુરૂ અગમ બખાના;
કરક આપકો આપ પિછાની, આવાગમન વિહાના: લ૦

રાહ ઉપરની.

કોઈ ફેરો સંત સુજાન, માલા નામકી. કો૦
હરદમ માલા રામભજનકી, જાને જાન સુજાન; મા૦
નામ બિના નિરભય પદ નાહીં, ખોજે વેદ પુરાણુ; મા૦
જલચર ભૂચર ખેચર અગોચર, ઉન્મુનિ ઉડત નિશાન; મા૦
નવસો નાઠી મંગલ ગાવે, પાવે પદ નિર્વાણુ; મા૦
કરક નામકી નોબત બાજે, જોગી કરત પિછાન; મા૦

રામ લક્ષ્મણુ વનવાસસે આયે—રાહ.

જગદર્શન કર લેના પ્યારે, જગદર્શન કર લેના રે;
સાક્ષી એક સરવમેં વ્યાપક, સમજ દેખ લે નેના રે. જ૦

કોઈ સ્થાવર કોઈ જંગમ દિસે, કો ચલ અચલ બખાના રે;
કોઈ દેવી કોઈ દેવ બને કોઈ, સેવક નામ કહાના રે: જ૦
કોઈ ભૈરવ કોઈ ભૂત બને કોઇ, કીટ પતંગ સમાના રે;
કોઇ જ્ઞાની કોઈ મૂરખ માને, એસે ભયા જહાના રે: જ૦
કોઈ બાવા કોઈ દાદા બેટા, કોઈ સાલા સસુરાના રે;
કોઈ ચાચા કોઈ બને ભતીજા, મનકા સબ અનુમાના રે: જ૦
કોઈ સાલી કોઈ સાસ બની કોઈ, બહુ બની બલવાના રે;
કોઈ દાદી પરદાદી બની કોઈ, બેટી બની જવાના રે: જ૦
કારણ એક સરવમેં વ્યાપક, આતમ રૂપ મહાના રે;
કહત કરક શિવ રૂપ સમજ લે, જાતેં ભવદુઃખહાના રે: જ૦

રાહ ઉપરની.

હર હર હર હર ભજ મન તોતા, હરિભજન બિન સોતા કયા?
કાલ પારધી શીર પર તેરે, ઇધર ઉધર ફિર જોતા કયા? હ૦
પંચ તત્વકા યે તન પિંજરા, જામેં શહર બસેરા કયા?
આગ જલે કિ હણે પારધી, પંખ પસારી ડેરા કયા? હ૦
છલ બલ કરકે છોડ પિંજરા, જામેં જૂઠા નાતા કયા?
કોઈ નહીં તેરા તૂ ન કિસીકા, ઘડી ઘડી ફિર આતા કયા? હ૦
અપના વતન દેખ મન પીછે, જગ જંગલમેં રહના કયા?
બ્રહ્મ ગગન ઉડ ચલો પંખેરૂ, જન્મજનમ દુઃખ સહના કયા? હ૦
વિવેક એક વૈરાગ્ય પંખ દો, તદપી નિર્બલ બેઠા કયા?
જ્ઞાન ચંચ ભર તોડ પિંજરા, અનજાને ઘર પેઠા કયા? હ૦
મન તોતા તન તૂહી બનાયા, તૂ જીતા તૂ મરતા કયા?
કરક ભૂલ ભટકે ચોરાશી, ભજન બિના અબ તરતા કયા? હ૦

રાહ ઉપરની.

ઘટ ઘટ મેરે રામ બિરાજે, પરબ્રહ્મ અવિનાશી હે;
ચાર ધામકી છોડ કલ્પના, કયા મથુરા કયા કાશી હે. ઘ૦
સ્થૂલ સૂક્ષ્મ કારણ મહાકારણ, જાને જાનનહારા હે;
અલક્ષ જ્યોતિ રૂપ નિરંજન, સબમેં મેરા પ્યારા હે: ગ૦
ઈંદ્રિ ચંદ્ર ઓર સૂર્ય પ્રકાશી, જાસે નવલખ તારા હે;
સચરાચર સબ રૂપ સકલ ઘટ, ભીતર સબસે ન્યારા હે: ઘ૦
આતમ રૂપ અનુપમ અવિગત, અજર અમર બહુનામી હે;
કરક સાક્ષી સો તુરીયાતીત તટસ્થ હી અંતરજામી હે: ઘ૦

રાહ ઉપરની.

જ્ઞાન શાલા પે ઘુંટ ઘુંટ મેરે ગુરૂને ભંગ પીલાઇહે. જ્ઞા૦
તન કુંડી મન સોટા કરકે, સોહં રગડ ચલાઇહે: જ્ઞા૦
વેદ બાગસે ભંગ લે આયે, વિવેક વિચાર પીસાઇહે; જ્ઞા૦
ભાગ ત્યાગકી સાફી બનાઈ, લક્ષ હી અરથ છનાઇહે; જ્ઞા૦
તત્વમસી પદ અજર ખુમારી, કરક સદા સુખદાઈ હે; જ્ઞા૦

રાહ ઉપરની.

યાર મુસાફર આયે કાંહાંસે, ભૂલે ભટકે જાતેહો. યા૦
કોન નગર નગરીકે વાસી, ઠાકુર લાલ કહાતેહો;
આના કાંહાંસે જાના કાંહાં હે, ઈત ઉત ગોથે ખાતે હો: યા૦
સંગી હો કિ અસંગી અપના, નામ ભી હે કિ અનામી હો;
ભેદુ હો કિ બેદી સબકે, સેવક હો કિ સ્વામી હો: યા૦

ચલના હે કિ રહના હે કુચ્છ, લેના હે કયા દેના હે;
સચ્ચ કહો સોદાગર પ્યારે, અપના કાંહાં ઠિકાના હેઃ યા૦

ઇસ નગરીમેં કામ કાહા હે, ઘડી ઘડી કયા આતેહો;
કહે કરક સોદા દિખલાવો, કયા લાયે લે જાતેહોઃ યા૦

રાજા મેં બન જાઉં રે, તોહે રાણી બનાઉં—રાહ.

કર સદગુરૂકો સંગ સંગ, ચલ ગગન ગુફામેં. ક૦
ભરતે પ્રેમ પૂરણ હરદામેં, દિન દિન હોત ઉમંગ મંગ; ચ૦
ધ્યાતા હોય ધ્યેયકો ધાવે, મેરૂદંડ કર તંગ તંગ; ચ૦
ત્રિકુટી ઘાટ પર આસન બેઠે, બહે જહાં નિર્મલ ગંગ ગંગ; ચ૦
ઝગમગ જ્યોતિ ગગનમેં ઝલકે, કરક સો આપ અસંગ સંગ; ચ૦

ઇસ તન ધનકી—રાહ.

યાર મુસાફર દેશ બિરાના,
ભૂલે કહાંસે બતાઓ ઠિકાના. યા૦
કોન નગર નગરીકે વાસી,
સંગી હે કિધોં આપ ઉદાસીઃ યા૦
જીસ નગરીસે તુમ ચલી આયે,
બેજા કોન કોન બિરમાયેઃ યા૦
શત્રુ હે કોઈ પ્યારા તુમારા,
બતાઓ મુસાફર દોષ હમારા; યા૦
ઠાકુર હો કિ ચાકર જેસે,
રાજા હો કિ રૈયત તેસે; યા૦
રહના હે કાંહાં જાના હે કબ.
યાંહાં તો ઠગ મિલેહે કરક સબ; યા૦

રાહ ઉપરની.

હર હર હર હર ભજ મન જોગી,
બિના ભજન તૂ જનમ્દુઃખરોગી. હ૦
જોગ નિયમ યુક્તિ નિરધારા,
આતમતત્વકા કરહુ બિચારા; હ૦
નેતી ધોતી પ્રથમ જીને જાના,
બ્રહ્મ દાતણુ કર મેલ વિહાના; હ૦
યમ નિયમ આસન ચોરાશી,
પ્રાણાયામ કરો સુખરાશી; હ૦
પ્રત્યાહાર પરમ હીતકારી,
ધાર ધારણા ધીર બિચારી; હ૦
ઉન્મુનિ ધ્યાન નિરંતર ધરના,
લાગે સમાધ મિટે ભવમરના; હ૦
ગગન ગુફામેં ગરક ભઈ સુરતી,
જયું જલ બીચ લુણકી મૂર્તિ; હ૦
જીવ શિવ એક ભયા જહાં મેલા,
કરક ન દેખા ગુરૂ નહીં ચેલા; હ૦

બૈયાં ન પકડ મોરી નરમ કલાઈ રે—રાહ.

નૈયા તો પુરૈયા મોરી પાર લગાઇ દે. નૈ૦

પાંચ પચીશકી નૈયા બનીહે, ત્રિગુણ મેખ લગાઇ દે; નૈ૦
કોટી કલ્પકી નાવ પુરાની, અબકે તીર ચદાઈ દે; નૈ૦
ભવસાગરકે ખડક કઠીન હે, તા પે મતિ ના બહાઈ દે; નૈ૦
કહે કરક ગુરૂ મિલે જો ખેવૈયા, તાકું શીશ નંવાઈ દે; નૈ૦

લાવણી.

મોજ ઉડ ચલી પવનકે સંગ—રાહ.

પીઓ કોઈ જ્ઞાન ઘૂટકે ભંગ,
લગે જબ જગતપતિસે રંગ. પી૦

તન કર કુંડી મન કર સોટા, શુદ્ધ બુદ્ધિ જળ ગંગ;
ઓહં સોહંકા રગડ લગાકે, પ્રેમ પ્રીત પ્રસંગ: પી૦

કાલી મીરચી મમતા પીસો, વિષયવાસના સંગ;
સાર અસાર સાપીસે છાણો, આતમતત્વ અસંગ: પી૦

ભરી કટોરા તત્વમસીકા, પીઓ સદગુરૂકે સંગ;
ચઢે ખુમારી બ્રહ્મજ્ઞાનકી, શીતલ હોય સબ અંગ: પી૦

ચાર વેદકો ભેદ પાય કોઈ, પીવે કરે સત્સંગ;
ફર્ક લહર યે ગુરૂદયાકી, ચઢે ન દુજો રંગ: પી૦

રાહ ઉપરની.

મુક્ત ઘર બ્રહ્મસભા સત્સંગ,
ચલે જાંહાં જ્ઞાનસુર શ્રી ગંગ. મુ૦

ચાર વેદસે ચલી સુરશ્રી, ગુરૂ હરદ્વાર પ્રસંગ;
વિવેક વેગ વૈરાગ પવનસે, સમીહે આગ અનંગ: ચ૦

માયા અવિદ્યા દોહુ કિનારા, ઇશ્વર જીવ તરંગ;
સોહં શબ્દ અહોનિશ ગરજે, કર્મ જુદજુદા ભંગ: ચ૦

બ્રહ્મસાગરમેં આતમગંગા, અનુભવ કરત અસંગ;
જીવ મુક્તાકી મોજ ઉડતહે, શીતલ લહર સોહંગ: ચ૦

તત્વજ્ઞાનકી મોજ મીલે કોઈ, જાય કરો સત્સંગ;
પતીતપાવની ગંગાલહરી, ફર્ક ડૂબા દે અંગ: ચ૦

રાહ ઉપરની.

પીયો કોઈ જ્ઞાન ગાંજેકી કલી,
દેખ ફિર પરમેશ્વરકી ગલી. પી૦

મહાવાકયકી કલી ચાર જીને, હસ્તામલ કર મલી;
માયા બીજ અસાર નિકાલ્યો, ભાગ ત્યાગ કર ભલી: પી૦

ગુરૂશબ્દકા ગાંજા સંતો, શ્રવણ ચીલમ ધર દલી;
બ્રહ્મ અગ્નિકી આગ જલાવો, કર્મવાસના જલી: પી૦

સોહં સુકા રગડ મિલાવો, તબ ઉડે ગલગલી;
જીવનમુક્ત પીયે જન જોગી, બ્રહ્માનંદ રસ રલી: પી૦

હરનિશ રહે ચકચૂર નશામેં, આવાગવન જબ ટલી;
કરક સદા મન મગ્ન ફિરતહે, જેસે કમલ પર અલી: પી૦

સાહેલી રે આંબા મોરીયો—રાહ.

આજે આનંદ મારે આંગણે, આવ્યા રામસનેહી સંત;
સમાગમ કીજીયે. ટેક૦

મહા મંગલ મૂર્તિ સાધની, જેનાં નિર્મળ નેન ને વેણ; સ૦
રમતા રામ રટે નિત રંગમાં, તેનો તજવો નહીં કદિ સંગ; સ૦
સદા શીલ દયા દિલમાં વસે, પરમારથમાં લયલીન; સ૦
સમદૃષ્ટિ સદા આનંદમાં, દેખે સચરાચરમાં રામ; સ૦
જેણે અહંતા મલ્લ છેદન કર્યો, રહે નિરદાવે નિરધાર; સ૦
મહાપદમાં જેની વાસના, રાખે લક્ષ પરાથી પાર; સ૦
જેને દેહદશા દિસે નહીં, એવા જીવનમુકત જ જંન; સ૦
સાક્ષી રૂપ કરક નિત સાધતા, તેને નહીં મળે પાપ કે પુણ્ય; સ૦

પ્રેમની પીડા તે કોને કહીયે રે ઓ મધુગર—રાહ.

જીવ શિવમાં શો ફેર છે, જોને મન. જી૦
તારી અવિદ્યા ને તેની છે માયા, વાસ્તવમાં શું વેર છે? જો૦
તું નથી મરતો તે નથી અવતરતો, અમર થવાની એ તો પેર છે; જો૦
સત ચિત્ત આનંદ જો સરખાવી, જડ દુઃખ મીથ્યા ઝેર છે; જો૦
કરક સડક એ રખે તું મૂકતો, સદગુરૂની ઘણી મ્હેર છે; જો૦

રાહ ઉપરની.

શિવ થતાં શી વાર છે, જીવ તને. શિ૦
હું મારૂં તજવું ને પ્રભુ પ્રભુ ભજવું, જૂઠો સકળ સંસાર છે; જી૦
વૈરાગ્ય રાખવો ને બ્રહ્મરસ ચાખવો, રેંવું પરાની પાર છે; જી૦
સાર અસાર વિચાર કરી લેવો, એમાં શું મોટો ભાર છે? જી૦
સત ચિત્ત આનંદ જોવો સરવમાં, જડ દુઃખ મીથ્યા માર છે; જી૦
સહજ ઉપાયે પણ રહેવું સીધા, માર્ગ ખાંડાની ધાર છે; જી૦
નિજ સ્વરૂપ માની નિર્ભય થાવું, ત્યાંથી તે કોણ કાઢનાર છે; જી૦
કર્ક રહેવું બેધડક થઇને, શિવ સહુનો સરદાર છે; જી૦

સારૂં સારૂં રે સુરત શહેર, મુંબાઇ અલબેલી—રાહ.

અનુભવી જન આવો આજ, ગરબે રમવાને. અ૦
પાંચ તત્વનો ગરબો બનાવ્યો, દ્વાદશ છીદ્ર વિશાળ રે;
ચિત્ત ચૈતન્ય માંહી દીવો ચમકે, ગુણ રચના રંગ લાલ; ગ૦
સતસંગતની મોટી શેરી, ત્યાં ગરબો જઈ મૂક્યો રે;
મનુષ્યા દેહની શરદ રૂતુ છે, એ તક રખે કોઈ ચૂકો; ગ૦

અધીકારી થઈ ગરબે રમજો, સાધન ધરી શૃંગાર રે;
તત્વજ્ઞાનની તાળી લેજો, ગાજો સાર અસાર; ગ૦

મહાપદ જોઈ જોઈ પગલાં ભરવાં, ચિત્ત ચૈતન્યમાં ધરવું રે;
જીવનમુક્ત થઈ કુદડી ફરવી, જ્ઞાન ગલીમાં ગરવું; ગ૦

જનક સનક સુખદેવ રમ્યા તે, પામ્યા પદ નિર્વાણ રે;
જન્મમરણને ઝટકો દેવા, કર્દ ધરે તે ધ્યાન; ગ૦

રાહ ઉપરની.

અનુભવી જન ચાલો આજ, મહાપદ જોવાને. અ૦

મહાપદ લેવું ને બ્રહ્મમાં ભળવું, ગળવું આતમજ્ઞાન રે;
જોગી જતી સન્યાસી જેનું, હરનિશ રાખે ધ્યાન; મ૦

ઈંગલા પીંગલા સુષુમન સાધો, સોહં જપવો જાપ રે;
નયન નાસીકા ઉપર રાખો, નિર્ભય આપોઆપ; મ૦

મૂળદ્વારને બંધ કરીને, શ્વાસોશ્વાસ ચડાવો રે;
ખટ ચક્રોને વીંધ્યા કરીને, ત્રિકુટી ઠીક ઠરાવો; મ૦

મન પવનને વશમાં રાખી, નાભીકમળથી ફરવું રે;
પશ્ચિમની ખડકી કરી ખુલ્લી, મેરૂદંડથી ચડવું; મ૦

અનહદ નાદ ગગનમાં ગાજે, અનહદ તેજ અપાર રે;
રવી શશી જ્યાં ઝાંખા દિસે, દિસે અગમ વિચાર; મ૦

સહસ્રદળમાં ઝળેહળ જ્યોતિ, ઝળકે તેજ પ્રચંડ રે;
જીવ નહીં તે મહાપદ જોજો, કર્દ છે આપ અખંડ; મ૦

માંજીડા હોડી હંકાર—રાહ.

મહાપદ આપ પિછાન, કરો કોઈ. મ૦
જેહી પદ ઢુંઢત કઈ જુગ બીતે, બિન ગુરૂ રહત અજાન; ક૦
જેહી કારણ કઈ જપ તપ સાધે, પૂજે જલ પાષાણ; ક૦
સો મેં એક અચલ અવિનાશી, વ્યાપક ગગન સમાન; ક૦
નહીં મેં રંગ રૂપ નહીં રેખા, નહીં મેં શશી નહીં ભાન; ક૦
જીવ શિવ ભેદ કરક જહાં નાહીં, જાને જાન સુજાન; ક૦

રાહ ઉપરની.

તેરે ઘટમેં બજે ઘડીઆલ, ગગનધૂન બાંસુરીઆં. તે૦
ઓહં સોહંકા લંગર ડોલે, પલ પલ ઘાટ ઘડે;
અષ્ટ કમલ દલ ચરખા ચાલે, હરનિશ ખબર પડે: ગ૦
નાભિકમલસે ઉઠે ગર્જના, અનહદ ગગન ચડે;
બંકનાલસે શૂન્ય શિખરમેં, જો કોઇ ખોજ કરે: ગ૦
ઇગલા પીંગલા સમ કર રાખે, સુષમંન સુરત સમાવે;
મૂલાધારકો બંધ લગાકે, ઉલટા પવન ચલાવે: ગ૦
મેરૂદંડસે ઘાટ ત્રિકુટી, આસન અદલ જમાવે;
બિન બાદલ જહાં અમૃત બરસે, તહાં મન સહજ સમાવે: ગ૦
દ્વાદશ નાદોં અનહદ બાજે, નવસો મંગલ ગાવે;
નુરત સુરતસે સહસ્રદલમેં, કરક અભયપદ પાવે: ગ૦

ભજન બિના કાહેકું દેહ ધરી—રાહ.

બિના ભજન ભગવાન બિંનુ, તેરી ઉંમર ગઈ ગુજરી. બિ૦
ઘટમેં ગંગા ઘટમેં જમુંનાં, સરસ્વતી ઘટ નિસરી, બિ૦

ઘટમેં કાશી ઓર મથુરા, દ્વારામતી દુસરી; બિ૦
ઘટમેં ચંદા સૂરજ ઘટમેં, તારા જ્યોતિ સરી; બિ૦
ઘટમેં રામ રમે સીય લક્ષ્મણ, રાવણ રાક્ષસડી; બિ૦
ઘટમેં ગોપી કૃષ્ણ બિરાજે, કરક બજે બંસરી; બિ૦

દવાત કલમ હરિને સાહી મંગવાઉં—રાહ.

ગરક ભઇ જ્ઞાનમેં એક નાર ચતુર બુદ્ધીઆ. ગ૦
સારાસાર વિચાર બનાકે, નિશ્ચય કરત ગુટીઆ; ગ૦
જાગૃત સ્વપ્ન સુષુપ્તીમેં જીય, સાક્ષી શિવ તુરીઆ; ગ૦
અસ્તી ભાતી પ્રિય આપ બિરાજે, બ્રહ્મ અખંડ પૂરીયા; ગ૦
નામ રૂપ જગ જૂઠ પસારા, કરક સ્વપ્ન સ્ફુરીયા; ગ૦

આજ તો હમારે બાગુ ભોલાનાથ આયે—રાહ.

આજ તો જમફોજ મારે ઈશ્વરગુણ ગાયકે. આ૦
શીલહીકો સજ સાજ, ડરપાયો કામરાજ,
નીતિ બખતર વ બાજ, નેકીસે ધરાયકે; આ૦
ક્ષમા ખડગ હાથ લીયો, ક્રોધકું ભગાય દીયો,
ધ્યાનકો ધનુષ્ય કીયો, બાણ સાન લાયકે; આ૦
જ્ઞાન ગદા ફેર ફેર, મારે મોહ ઘેર ઘેર,
પ્રભુનામ ટેર ટેર, બ્રહ્મપદ પાયકે; આ૦
જમરાજ જોર કહાં, બ્રહ્મકો ટંકાર જહાં,
કર્ક આનંદ તહાં, બેઠે સમાયકે; આ૦

રાગ ભૈરવી.

હરિજન મતવાલા મનવાલા. હ૦

સતસંગતમેં ફિરે હમેશાં, મુખમેં નામ કૃપાલા;
પ્રેમી હૃદયકા પરમ જાપસે, સેવે ઈશ્વર આલા; હ૦
અર્ધ ઉર્ધ બીચ ધ્યાન લગાવે, ઓહં સોહંકી માલા;
જીવ શિવકો ભેદ નિવારી, નિરખત રૂપ નિરાલા; હ૦
કબહુ તાલ મૃદંગ બજાવે, કબહુ લે કરતાલા;
કબહુ ગગનમંડલમેં ધસકે, નયન કરે રંગ લાલા; હ૦
ક્ષણુ રોવે ક્ષણુ નાચે ગાવે, ક્ષણુમેં ભજે મરાલા;
કર્ક ભક્ત સો હરનિશ સુમરે, દીનાનાથ દયાલા; હ૦

અગર હમ બાગબાં હોતે—રાહ.

બિના પ્રભુનામકે સુમરે, સુરત અપની ન પાવેગે. બિ૦
હે દહેરા નામકે બીચમેં, સ્મરણુસે જો ખોલાવોગે; બિ૦
હે દરીયા બીચ માયાકા, ન ઉસકા પાર પાવોગે; બિ૦
વો નામી નાવ કર બેઠો, વતન અપના બસાવોગે; બિ૦
કરક કોટી જતન કરકે, વખત નાહીં બિતાવોગે; બિ૦

રાહ ઉપરની.

મેરી સૂરત બિના દેખે, હમેશાંકી બિમારી હે. મે૦
કોઈ દિન શ્વાસ ઓર ખાંસી, કોઈ દિન કાલકી ફાંસી,
કોઈ દિન પેટકી પીડા, કોઈ દિન કાટતે કીડા; મે૦
કોઇ દિન નિરકે પ્યાસે, કોઇ દિન ભૂખકે ડાંસે,
કોઇ દિન ઠંડસે મરતે, કોઇ દિન ગરમીસે જલતે; મે૦

જખમ જાલીમ સીનેમેં, નહી હે કરાર જીનેમેં,
હકીમ મિલતા નહીં ઇસકા, ગુરૂ બિન કોઈ નહીં કિસકા; મે૦
પીલાવે જ્ઞાનકી ગુટીકા, કરાવે જન્મકા છૂટકા,
કરક બલ જાઉં વા નરકા, નિકાલે ફસ બિમારીકા; મે૦

રાહ ઉપરની.

જીધર દેખું ચશમ ધરકે, તીધર મેરી જો સૂરત હે. જી૦
કાંહાં જાગૃત કાંહાં સ્વપ્ના, કાંહાં ભર નીંદ સોયાહે;
કાંહાં દેવલ કાંહાં ડેરા, કાંહાં કાશી મથુરા હે: જી૦
કાંહાં મેહજદ કાંહાં તકીયા, કાંહાં મકકા મદીના હે;
કાંહાં વસ્તી કાંહાં જંગલ, કાંહાં ઝાડી બગીચા હે: જી૦
અરધ ઓર ઉર્ધકે અંદર, તખત દરબાર સૂરત હે;
સભી ઘટ શ્વાસમેં બોલે, કરક અપની જો મૂરત હે: જી૦

તેરી તો ઉલફતમેં હુવા બદનામ—રાહ.

ભજલુ મન રામ સદા રમતા,
છોડી દે મોહ માયા મમતા. ભ૦
મોહકા સૈન્ય અતિ ભારી,
કામ અરૂ ક્રોધ રહે જારી;
લશ્કરી લોભ કરે ખ્વારી,
દીનકો પકડ દેત જારી;
આશા તૃષ્ણા નાર દો, અરૂ મત્સર અભીમાન;
દંભ કપટ દો દંત પીસકે, પીડે તુમારા જાન;
પ્રાંણકી આશ કોન રખતા: છો૦

અકલ ગતિ યહી સમઁજ માયા,
અમર નહીં રહે તેરી કાયા;
રંક જ્યું સ્વપ્ને રાજ પાયા,
ગઈ જ્યું તરૂવરકી છાયા;

મૃગતૃષ્ણાકે નીરકો, જો ચાહત મન ભૂલ;
નીર નહીં વો સૂર્યકીર્ણસે, તપી ધૂલકી ધૂલ;

ભૂલ માયામેં મૂરખ રમતાઃ છો૦

સજન સુત નાર યહી સારે,
કુટુંબ પરીવાર મુલક ડારે;
જીસે તું અપના હી નિહારે,
ગયે સો છોડ તુઝે પ્યારે;

જૂઠા યે સંસાર હે, માત તાત પરીવાર;
ઘટી બઢીકું દેખ દેખકે, કયું હોતા લાચાર;

પ્યાર સદગુરૂસે કરો સમતાઃ છો૦

યહી સંસાર જાન સ્વપ્ના,
જગતમેં કોઇ નહીં અપના;
મંત્ર નિત સોહં બ્રહ્મ જપના,
અચલ અવિનાશી રૂપ અપના;

મન બુધ્ધ ચિત્ત અહંકાર સો, પંચ વિષય ઓર પ્રાણ;
પંચ તત્વ તુજકો નહીં જાને, તું ઇન સબકો જાન;

જ્ઞાન ઘટ કરકે સદા રમતાઃ છો૦

રાહ ઉપરની.

તેરી તો સંગતમેં અયે તૃષ્ણા,
ભૂલ ગયા રામનામ કૃષ્ણા. તે૦

ભઈ જબસે સંગત તેરી,
ફિરૂં મેં મુલ્ક મુલ્ક ફેરી;
દયા નહીં તુજકો જરા મેરી,
બ્રહ્મસે ગીરા દીયા વેરી;
ચાહ બડી ચંડાલની, બિન સ્વારથકો કાજ;
જપ તપ સાધન સભી છુડાયા, લીયા ભક્તિકા રાજ;
લાજ નહીં તુજે કપટબસના: ભૂ૦

તેરી તો સંગતકા યેહી પ્રમાણ,
ગયા ગુજરાત ર હિંદુસ્તાન;
દેશ બંગાલ ઓર મુલતાન,
કાંહાં બ્રહ્મદેશ જ્યું અરબસ્તાન;
સબ મુલ્કોમેં ઢુંઢકે, ગયા સમુદ્રકી પાર;
લગી લાલસા ધનકી નિશદિન, યે તેરા ઉપકાર;
સાર સંસાર તેરી ઝખના: ભૂ૦

દમ નહીં તુજકો ચાહતેથે,
જબી સત્સંગમેં જાતેથે;
ભજનકી મોજ ઉડાતેથે,
બ્રહ્મ બિન ઓર ન ગાતેથે;
અબ તો તેરે સંગમેં, વિકલ રહું દિન રૈન;
સુખ નહીં સ્વપ્નેમેં જરા, નિત્ય ઝૂરે યે નૈન;
રૈનમેં લગે તેરા સ્વપ્ના: ભૂ૦

તેરી સંગતમેં અરે બેઈમાન,
વિકલ કર દીયા હમારા જાન;
ભ્રમોંને ઘેર લીયા અન્જાન,
જીવકી દશા કીયીહે પ્રમાણ;
અબ તૃષ્ણા તુજકો સદા, બારહીબાર પ્રણામ;
તેરે ગુરૂકી કસમ તુજકો, મેરા ન લીજો નામ;
રામરસ ચખે કરકરસના: ભૂ૦

કીન સોતન બેસર લે ગઈ—રાહ.

તૃષ્ણા ગુણીકા ઘર લે ગઈ,
હાંરે બનજારી દગા મોહે દે ગઈ રે. તૃ૦
હાંરે તેરી સંગતમેં તૃષ્ણા, હમ ભૂલ ગયે રાધેકૃષ્ણા,
નહીં સુમરત હરિહર રસના રે; તૃ૦
તૃષ્ણાસે ભયે દીવાને, હમ ચાહત ધનકો કમાને,
નહીં ભજન રામકો જાને રે; તૃ૦
તૃષ્ણા તુમ ચહાત પેસા, હમને દેખ દેશ વિદેશા,
બ્રહ્મપદ સુની ઉડત કલેશા રે; તૃ૦
તૃષ્ણા તેરી કર આશા, સુરનર મુની ભયે નિરાશા.,
તુને દૂર કીયો કૈલાશા રે: તૃ૦
તૃષ્ણા તું નાર ઠગારી, તુને ધનકી મોહની ડારી,
હમ ભૂલ ગયે કુંજબિહારી રે; તૃ૦
પડી ગયો તૃષ્ણાકે ફંદા, નર ઘૂમતહે નવખંડા,
બાહુ કષ્ટ દેત યહ રંડા રે; તૃ૦
તું અગણિત અવગુણ વાલી, તૃષ્ણા તું નાગન કાલી.
અબ કરક તેરો નહીં ખ્યાલી રે; તૃ૦

હોરી.

સાવરે અજહુ નહીં આયો—રાહ.

તૃષ્ણા એસી ખેલત હોરી,
દેખો કૈસી ચાતુર ગોરી. તૃ૦

આશા સખી આગેવાન બનાઇ, માયા બીચ બહોરી;
લાલચ લાગ રહી નિશવાસર, દેશ દેશાવર દોરી;
દેખો કૈસી નાર યે ભોલીઃ તૃ૦

સર્વ સખી મિલ ખેલ મચાયો, મમતા પ્રમુખ કીયો રી;
મોહ પિયાકો પકડ મંગવાકે, લોભકો મદ્ય પીયો રી;
પ્રીત પ્રીતમ પર દોડીઃ તૃ૦

કામ ક્રોધ મોહ મદ મત્સર, ઈર્ષ્યાં પૂર્ણ ભરો રી;
અવિદ્યા અબીલ લીયો કર અપને, જ્ઞાનકો ફેંક દીયો રી;
ગુલાલસે ભર ભર ઝોલીઃ તૃ૦

ભક્તિ ભાવ કરત નહીં રસના, તૃષ્ણા ધ્યાન લીયો રી;
વિવેક વૈરાગ્ય લગે ડરપાને, સમતા ભઈ પગ ખોડી;
બની કહો કૈસી જોડીઃ તૃ૦

ધનકે ઢોલ બજે નિશવાસર, રાગ હિસાબકી ચોરી;
લાભ રૂ હાની મંજીરા બજાકે, કરક કરે જકજોરી;
યેહી પરદેશી હોરીઃ તૃ૦



અનુભવ.

કાયકું દેહ ધરી, ભજન બિના—રાહ.

સબકું જેગોપાલ, હમારી. સ૦

અપની સભા સબ રહો સલામત, કયા ભુઢા કયા બાલ; હ૦
યાહી સભામેં આનંદ કરતે, બીત ગયે બહુ કાલ; હ૦
દેહુ રજા અબ અપને નગરકી, હમ પરદેશી લાલ; હ૦
જીતે રહે તો ફિર મિલેંગે, અબ ઉઠી ચલના કાલ; હ૦
કરક સદા કરના સતસંગત, છોડી જગતજંજાલ; હ૦

ઉઠ પ્રભાત સમર લે તું શ્રી ગણેશ દેવા—રાહ.

કહ દીજે સતસંગ બીચ, જેગોપાલ મેરી. ક૦

હરિજન તુમ મગન રહો, ગગન ઘટા ઘેરી,
સાર નહીં સંસાર મજા, ચાર દિન કેરી; ક૦

હમ ચલે પરદેશ રાહ, હે સ્વજનને ઘેરી,
લીખે વિધિ લેખ કર્મ, કોન સકે ફેરી; ક૦

જીતે રહે તો ફિર મિલે તકસીર માફ મેરી,
આખરીકી રામ રામ, કર્કરાશ કેરી; ક૦

ભૂલ્યો ભૂલ્યો મુસાફર ગઠડી—રાહ.

આજ મોહે ગંગા નહાને જાના. આ૦

ગંગા નહાના પાપ ગંવાના, દિન દિન હોઉ સયાના; આ૦

ગોપીચંદન તિલક લગાકે, ધર ભક્તિકો બાના; આ૦
શાલગ્રામકી પૂજા કરકે, વૈકુંઠ કરહુ પ્રયાણા; આ૦
વિશ્વંભરકી માલા જપ જપ, કરક ભયા જ્યું દીવાના; આ૦

પ્રેમની પીડા તે કોને કહીયે રે ઓ મધુગર—રાહ.

ભક્ત થવાનું કયાં રહેલ છે, આ જગત તજી. ભ૦

આશા ને તૃષ્ણા મને નથી મૂકતી, મનમાં ઘણોએક મેલ છે; આ૦
વિષયવાસના વ્યાપક રહેછે, મનડું મારૂં રૂંધેલ છે; આ૦
પ્યાર પરીવારનો પ્યારો ઘણો છે, જાણે શાકરનો ઢેળ છે; આ૦
ડહાપણ ડોળ્યું ને નામ નથી બોળ્યું, નાતમાં જાણે પટેલ છે; આ૦
કરક કબુદ્ધીઆને કોણ સમજાવે, વહીતરૂં કરે જેમ બેલ છે; આ૦

રાહ ઉપરનો.

ભક્તિ કરે છે મનભાવતો, અલ્યા તું તો. ભ૦

મોટે મળસકે ગાયે પ્રભાતીઆં, રામનામ શાકર ચાવતો; અ૦
દાતણ કરતો ડહાપણ જણાવે, પ્રેમરસ જાય ઘટકાવતો; અ૦
સ્નાન ઠીક કરતો ને ધ્યાન નિત્ય ધરતો, મોટી માળા લટકાવતો; અ૦
પરમેશ્વરની સેવા કરીને, તિલક ને છાપા લગાવતો; અ૦
રામમંદિરમાં રસીઓ થઇને, વૈકુંઠની વાતો ચલાવતો; અ૦
કરક હવે તને કાંઇ નથી કહેવું, જા તું વિમાનને નચાવતો; અ૦

લાવણી.

હો ગયા નામ બદનામ યારકે બદલે—રાહ.

ગઈ સુરત સોનેકી મુરત હાથસે છટકી,
કયા કરૂં પડા પરદેશ બાત કીસમતકી. ગ૦

મેંને છોડા સુરત શહર મહર તાપીકી,
બ્રમદેશમેં કીયા પ્રવેશ રહા સાથીકી;
ઇસ રચના દેખી માયા જગત વ્યાપીકી,
દિન પર દિન તૃષ્ણા બઢે કામ પાપીકી;
ગઈ સતસંગતકી મજા હાથસે સટકી: ક્યા૦

યે સુરત શહર ગુલઝાર લાલ રંગ ચટકી,
જ્યું શરદ પૂર્ણિમા ગગનચાંદની છટકી;
જહાં ખૂલે બાર દરવાજ રહા મન અટકી,
એક નવાપૂરા ઘડીઆલ ગગનમેં લટકી;
બની બાલકૃષ્ણ બાલાજી છબી ઘુંઘટકી: ક્યા૦

શ્રાવણકી મજા ચલ ગઈ ઉડા દે સુસ્તી,
ગણપતિચોથ ભીમપોરમેં કુસ્તમકુસ્તી;
નવ નવરાત્રી નહીં મિલે ગઇ સબ પુષ્ટી,
ફાગણકા રંગ ઉડ ગયા ભજનકી જુક્તિ;
રહી સુરતી સજનકી માયા કલેજે ખટકી: ક્યા૦

ગઇ શીંગ સલુણી દાલ લીંબુસે છિટકી,
પુરૂષોત્તમ માસમેં કથા જો ગાગરભટકી;
ગઇ પોંક પાપડી છાસ દહીંકી મટકી,
કાંહાં માલપુઆ દુધપાક કચુંબર કટકી;
મેં સબસે ન્યારા કરક ગોદડી ઝટકી: ક્યા૦

ગઝલ.

અગર હમ બાગબાં હોતે—રાહ.

મેરી સુરત કહાં પાઉં, પડા પરદેશ ફંદાંમેં. મે૦
નદી બહતી જહાં તાપી, સબી અઘ ડાલતી કાપી,
સદા સમરણ રહે ચિત્તમેં, નહીં દર્શન કીસમતમેં; મે૦

સુરતકા બાર દરવાજા, બજે ઘડીઆલકા બાજા,
સદા દર્શન બાલાજી, ગઈ સબ હાથસે બાજી; મે૦
જહાં મંદિર સંબંધી, બસાયા બાગ હે મમદી,
અરૂ હનુમાન હે બંકા, જલા તૂ વિયોગકી લંકા; મે૦
સુરત મુરત જો સોનેકી, કરક કયા આશ અબ ઉસકી,
અગર જીંદગી રહે બાકી, ખબર મેં લેઉંગા વ્હાંકી; મે૦

રાહ ઉપરની.

વોહી સુરતકો દેખનકો, મેરા મનવા જો ચહાતાહે. વો૦

સુનો યે શહરકે કાજી, ખોદા તુમ પે સદા રાજી,
કહો વો દેશકા પંથા, ધરૂં કફની ગલે કંથા; વો૦

રહે કોઇ દ્વારકા પ્યાસી, કોઈ હરદ્વાર કે કાશી,
ચશમ ચસકે નહીં મેરી. ચહું નિજ દેશકી ફેરી; વો૦

સુરતકા ઈશ્ક હે જાકો, જગત માલુમ નહીં તાકો,
ચહે ઘર કે બસે વનમેં, કફન કયા ખાખ ઈસ તનમેં; વો૦

સુનો સબ હી સુરતવાસી, ચહે મિલને કરકરાશી,
દયા ગુરૂકી જો પાવેગા, સુરત ક્ષણમેં સો આવેગા; વો૦

હોરી.

નહીં છાંડું રે બાવા શ્રી રામનામ—રાહ.

કેસે ખેલીએ ભૈયા રૂત બસંત,
જાંહાં સતસંગત નહીં સાધુસંત. કે૦

તાંહાં કેસુડા ફુલે કોન કામ,
જાંહાં ભજનભાવ નહીં સુખકો ધામ;
રહે રાતદિવસમેં ધનસું ધ્યાન,
તાંહાં નજર ન આવે બ્રહ્મજ્ઞાન; કે૦

જાંહાં અબીર ગુલાલ ઉડે ન લેશ,
જાકો નામ કહાવત બ્રહ્મદેશ;
નહીં કર્મ ધર્મકો જાને કોય,
સબ મચ્છાહારી મ્લેચ્છ સોય; કે૦

હમ યાહી જગતકો દેખ્યો તંત,
નહીં મોક્ષપંથ મિલે બિન હી સંત;
કહે કરક તું જપ નિત ઇશજાપ,
તેરે ઘટમેં પ્રગટ હોય આપોઆપ; કે૦



અનુક્રમણિકા.

વિષય.	પૃષ્ઠ.
રામચરિત્ર.	૧ થી ૧૮
કૃષ્ણચરિત્ર.	૧૯ થી ૩૭
શિવચરિત્ર.	૩૮ થી ૪૨
બોધ.	૪૩ થી ૬૨
શિવસ્તુતિ.	૬૩ થી ૬૯
પ્રભુસ્તુતિ.	૭૦ થી ૭૭
જ્ઞાન.	૭૮ થી ૯૪
અનુભવ.	૯૫ થી ૯૯